

16

Tema ya 30.

Thoto ya monna wa mosadi ka thii.

Temana ya 1 : Ge a na lengwana goba a the na bana.

2900 6056 Ge monna a ka hwa, a šiya mosadi fêla. Ke gore mosadi yo we wa gwe e le moopa. Lefa la monna yo we ka moka ga lona ke la mothologadi. Molaudi wa lona ke yêna. Ga go motho yo we a swanetšego mo fa. Yêna ka noši o swanetše go bôna gore a tsee mosadi. Mosadi yo we ge a ka ta a bêlêga bana, bana ba we ke bona ba we ba ta gudišago mohu. Dikhomo di ka ya ka lewa fêla ge mothologadi a ka the ke a šala a tšeya mosadi.

2901 6057 Boya khomo ke bo boya khomo. Ke gore ke ge morwa rragwe mohu, a ka ya ka kadinô. Kadinô ewe ya gwe e the ya go lefa molato. E le kadinô ya go nyala mosadi. Mothologadi o swanetše go mo fa dikhomo , a yo tšeya mosadi yowe. Le ge o le ngwana wa lapa le šele fêla la leloko la bo mohu. Dikhomo tše we a ka mo adima. Ke gona mo we ba rego boya khomo ke bo boya khomo.

6058 Mosadi wa boya khomo ke bo boya khomo ke wa mang. Boima le mabothata ka moka a bea khotella ke batho ba khale. O ilê ka kadinô . Ge ke adimilê thelo ga motho a nkadima. Thelo the a še thago, ka gobane o swanetše go the buiša . Mosadi o lošywa ke mo-adimi, fêla a še wa moadimi, ke wa mothologadi. Mothang o mmekago, o swanetše go mmekêla ka lapeng la mothologadi yo la. O e thuta medirô ya bogadi a le ka mo we lapeng le we. Dilo ka moka di laola ke mong wa dikhomo. Wena moadimi o no ba monna fêla mo o têna ka ngwakong.

6059 Mosadi ke wa mothologadi. A go khathalege le ge o ilê ka kadinô. Le ge go ilêgwa adima yo mongwe wa leloko la gabo mohu. Mmago moadimi a nyaretše nkô. Ge gona le bjala ke yêna yo we , a swanetšego go laola. Wena moadimi o fo ba ngwana lebaka ka moka. Ge o ka ba wa re

2902 o wa laola. O ta mmotsa gore o gakantscha bana. Khane o mpôna bjôna bosadi. Bjale go khutsana naê ke go thopha dikhomo wa mo fa . Mo we o lathisitse, o ta bôna a boetsa maoto moragô. Ke gôna e ba go mosadi wago. Mmago o ta bôna a khôna go têna ka lapeng a laola.

6060 Bjale ka Ntheti le Jabola . Ntheti o ilê a ba lethari ya banenyana. Mothankana o ilê a ba le ka o thii. Banenyana ka moka e be e le ba bararo. Monna o ilê a hwa , lefa la manyalo a baredi la sala le laola ke mmagô bona. Morwa wa gwe e be e thale yo monyana. Makoma ke mmago Jobola. O be a tsere ke moratho wa Jacket . Jacket e be e le mogatsa Ntheti. Monna wa Makoma e be e le Thekone. Le yêna o ilê a hwa, a siya mosadi a na le yêna Jobola fêla. Go napilê gwaba moka a the tha bêlêga.

6061 Thekone o ilêa hwa a thoka le khogo ya lefofa. Ngwana o ilê a siya yêna Jobola fêla . Busuwana boya tswenya bo re bontsha masakô. Morwa Makoma e be e le monna ka baka la gore ke yêna ngwana wa maitšibolo le mafello. Mmagwe a bôna gore ngwana o gudilê, ke moka a ya ga Ntheti goadima dikhomo. O ilêa kwana le kadimô e we ya dikhomo. Pele ga go mo adima o ilê a khobakanya banna ba leloko la bo mohu, a ba botša taba e ya kadimô . Ba ilê ba dumelana naê gore ngwana adingwê. Ke mo a ntšha lesome la dikhomo a mo fa.

2903

6062 Jobola a tsey a Matsiê. Ka moragô ga mo a bôna gore ba mo adimilê dikhomo, a ya a losa mosadi khorong ya ga Thobetsane. O ilê a kwana le mothepe ya we Matsiê. Kwana ya bona ya tentšhwa batswading ba mothepe. Le bona batswadi ba ilê ba anogêla kwano e we ya bona. Ke moka ba ntšha dikhomo tše la tša kadimô, ba ya ba nyala. Ka moragô ga mo ba nyetše ke moka ba mnekêla mosadi wa gwe.

6063 Matsiê o ilê a bekêlwa ka lapeng la Ntheti. Ka molaô o be a swanetše go mnekêla ka lapeng la mmagwê.

WGM

2904

Bjale o bekêlwa ka mo we ka baka la go mo šupa gore dikhomo tša go mo nyala ditšwa di le ka mo we lapeng le we. Tšhwene e thinya gaba la yôna. Ke gore pele ga gore ba mnekêlê mosadi, o ilê a robala naê. Ba bôna gore go ruwa motho, yêna a nyetše a šemolaô. Tswetši a e tsware motho. Ke ge ba mo fa mosadi wa gwe. Theema the dutši the re boya khomo ke bo boya khomo.

6064 Boya khomo ke bo boya khomo. Bjale ka moragô ga beke, mosogana a nyaka gore mosadi a ê ka moteng wa mmagwe . A ka a botša Ntheti , o ilê a botša mmagwe. A re nna a še nna mpja ya khôthô. O ra goreng ngwanaka. Ke ra gore ke lapilê go thepela. Ka goriale mo we ke nyaka mo mosadi a e ta mo. Ke mo ba dutši mmoto ka o thii, fêla mote ba tha dula mote ka o thii. O wa kwala ngwanaka, bjale o ka theke wa khôna thelo . Mosadi wa go o tha e thuta medirô ya bogadi a le ka lapeng la mmatswala wa gwe. Khanthe mmatswala wa gwe ke mang. Ke yêna monyi wa dikhomo.

2905

6065 Tokologô ya ngwetši ke ya ka moragô ga mo a na le ngwana. Ka moragô ga mo mmagwe, a mautšitše gore o the e thuta medirô ya bogadi , a le kowa lapeng la mmatswala wa gwe. A butšiša gore bjale o ta lokologa neng. Ke ge a mmotša gore ka moragô ga mo a na le ngwana. Gôna go bônagala gore mosadi a še waka. Mmagwe a re mosadi ke wa go, fêla o laolwa ke lona lapa le la . Nna nka the ke ka khôna go mo laola, ka baka la gore dikhomo a tša nya ke nna. A ke re dikhomo di swanetše go boêla . Mmagwe a re mo o rata.

6066 Jobola a bitša mosadi wa gwe , a ya a dula naê lapeng la mmagwe. Ke gôna a ilego a bôna gore mosadi a še wa gwe. Ntheti o ile a ũanya mmago mosogana. A re o ntšeela ngwetši waka o nkhanthetša le potola le we lago.

Mmagô mosogana tsheto e hwilêle moludi. Mosogana o ilê a kwa bothoko kudu ge a o kwa mmagwe a fo rugiwa, yêna a tha bolabole. O ilê a mo fetola ka gore toga o ê ka gae gago. Ge o na le taba o ta boya ga bote . O ilê a mo fetola ka gore o re nyoro-nyoro, o tsere masepa a khomo tsa ka a tilê apeela mmago. A senna yo we ka gore a tswa fê go bêlêga .

2906 6067 O ilêa tiya morogani. Ka moragôga mo a moteilê, ya ba gôna a togago a ûana. Mokhekolo a tsoga a romêla thebaka. A re go thôna, thepela o mputsisetša gore ke hwelang. Ge nke o mpolaêla mathepa a dikhomo tsa ka, o mmothe a mphê dikhomo tsa ka a khônê a feta le mosadi. Kante le mowe gôna o ta mpa a mpolaya, a mpolaêla mathepa a dikhomo tsa ka.

6068 Thebaka tha ya. Tha fitha tha re ke rumilê ke Ntheti. O re o hwelang. Mosogana a re ke mo tietse maroga. O ilê mo ke hwela mathepa a dikhomo tsaka, le mphê dikhomo tsaka. A re thepela o mmothe dikhomo a ka di utswa ke diyo adima. Di ta no goma tsa boya ka mokhwa o la ke adimilego ka ôna . Bjale ka ge a ilê a mpothe gore boya khomo ke bo boya khomo. Thebaka tha boetsa diphetolo ga mamundi. Ke tswa gôna kowa le nthomago. O ilê o hwela maroga. Ge e le mabapi le dikhomo, o itse di ta goma tsa boya ka e nela tela tela e la ke adimago ka yôna . Ke moka ke ôna mantšu a gwe.

2907 6069 Ntheti a ka a ukwisisa . Ka baka le we la go the kwisise ga gwe, a dira gore banna ba khobakane mabapi le taba e . Ba ilê ba khobokana. Le yêna Jobola ba ilê ba mmitša a ba gôna, gammôgô le Makoma. Bjale mmelaedi a thalošetša banna pelaêlôya gwe. Le bitsitse ke nna, ka baka lapelaêlô yaka. Ke ilê ka bôna Makoma a e ta mo , ka baka la kadimô ya dikhomo. Le lena mo we le a diteba bjale ka ge ke ilê ka le botša. O bikile mosadi. Mo gonna o dutši matsatsi a the makae. O mo tsere

o ilê go a peya lapeng la mmagwe. Bjale mo ke belaêla gore mathepa a dikhomo tša ka, a reng a tula molore šakeng le sele. Ke moka ke a bolaiwa. Ke yôna taba e we ke le bitšeditšego yôna. Ge a riale ke moka a fetša dipolabolo tša gwe.

6070 Dipolabolo tša Jobola. Ke nnete go bjale, bjale ka ge le di taba. Ke adimilê dikhomo mo go mma. Ke bikilê mosadi ka tšôna. Ke ilê ka mmekêla ka lapeng la motšwi wa dikhomo. Ke be ke šupa mosadi gore dikhomo tša go monyala di tšwa di le ka mo we lapeng le we. Ke dutši naê ka mo we lapeng le baka la khwedi. Nna ka lapa go thwa thepela. Ke ge ke bitša mosadi ko dula naê lapeng la mma. Ka moragô ke mo a tšwella a tilo rogana. Ke moka ka mo tiya. Ke ge a nthomêla thebaka. Ke ilê ka the botša gore dikhomo tša gwe ke ta mo fa ka tela ya tšôna. Ke moka ke feditše .

2908

6071 Ba ilêba bônâ Jobola phôšô. O ilê wa mmotša ge toga le mosadi. O ilê a re a ka mmotša . Ga na mo we o na le phôšô. Tela e we o rego o ta hwetšana dikhomo ka yôna ke e fe. Ngwana ge a ilê a ba gôna, o ta nyadiwa ka mo fa dikhomo tša gwe. Ga na mo we o wa rugilê . Ngwana yo we o tswala ke dikhomo tša mang. Ngwana yo we a še wa go. Ke wa go fêla ka gobane o dutši le mmagwe. Ngwana yo we ke mathepa a dikhomo tša mmelaedi. Ge o nyaka mosadi e ba wa go, o swanetše go ntšha tša go tiya thôgô ya go . Gona mosadi e ta ba wa go. O ta laola mosadi gammôgô le dile ka moka ka moragô ga mo modimu o bitšitše mokhekolo yo. O mo teile ka phôšô. Le mosadi o dirilê phôšô go mo fapanya le lapa la gwe.

6072 A buiše ngwetši waka. Ka moragô ga mo banna ba bolabotše, ba mmotša gore a rapêlê mmagwe. O ilê a ya thopeng. A roma motho wa go mo rapella mowe ga mmagwe. Mmagwe o ile a re, a go na taba ngwanaka. Go lwa go lwa

WGM

tša šaka ka le thii. Taba kholo e e le go gōna ke re
a buišemosadi. A ke re mosadi a še wa gwe, aowa ke wa
gwe. Mosadi o ilê a boēla lapeng la motšwi wa dikhomo.

2909

6073 Jobola a thwa a kwaetše ka fathe ga morithi
wa mmaba a gopola. Le yēna o ilê a boela a ya a dula
le mosadi yo la ga nakowa. Bjale ka tsatsi le lengwe ke
ge a yo thwa a kwaetše ka fathe ga morithi wa mmaba .
O ilê mo a gopola a hwetšana gore mosadi a še wa gwe.
Go loša o lošitše ke yēna. Le ge ba bolabola gore o ta
šala a mo laola ka morago ga mo motšwi wa dikhomo a hwilê
A bona e ke go ka the ke gwa direga . Ka baka la gore
morwa wa gwe le yēna o tha ta mo tswenya. A bōna ga bote
gore le mo a ka hwetšana a robetše naē, molato o ka the
be gōna, ka baka la dikhomo. Mosadi ke dikhomo. O ilêa
toga a ya makhweng.

6074 O ilê a boetsa dikhomo ga Ntheti. O ilê a
dula mengwa e meraro a le makhweng. Ka mengwaga e we,
a ba a rekilê dikhomo tše Ntabe. A goma a boya gae. A
hwetšana mosadi a na le ngwana wa mothankana. Ba mo retše
leina la Jaket . A ya ga bo makholo wa gwe, a fitha a
adima dikhomo tše nnē. Ke moka ba mo fa tšōna. A re go
boēlagae, a khobakanya banna. Ke moka a re go bona, ke
lebugilê ge mma a ilê a mpha dikhomo tša go nyala mosadi.
Lehono ke le bitšetsa gore tang le boneng mo ke boetsa
dikhomo tša gwe. Ke moka a mo šupa lesome la dikhomo. Ke
moka ditopo tša fêla. Monna a tšeya mosadi wa gwe a ya a
mneya lapeng la mmagwe. Ke mafello a ditaba tša bona.

2910

6075 Thopê le Thekaloko. Thopê ke mosadi wa mogolo
wa papago Thekaloko . Mmago Thekaloko e be e le Madikêtlê.
Bjale Madikêtlê e be e le mosadi moratho wa papgôThebeu.
Thebeu ke morwa Thopê. Madikêtlê o ilê a ba le thari ya
bathankana fêla. Thopê a ba le ya basetsana le mothankana
wa lekhotwane, yo we leina la gwe e le go Thebeu. Ba-redi
ba Thopê ba ilê

ba nyadiwa Theben e thale the gatêla.

6074 Go le thogonolo go banna ba we baredi ba bona ba nyadiwago ba tha phela . Papago Thebeu a hwa a thešu a bôna manyalo a baredi ba gwe. Fêla o ilê a hwa a šiilê lentšu la gore le šale le bôna bana ba la ba moratho waka. Go ba bôna ke ra go ba tšeiša basadi. La thoka go dira bjale ke bôna gore dikhomo ka moka di ka fêla, ka gobane morwa wa go e thale yo monyana. Go fêla ga dikhomo o be a e ra ge di dira melato, ke moka ba lefa ka tšôna. Moratho le yêna a latêla mogolo ka moragô ga thelemo. Go bônagala e ke e be ba llê thelo ka the thii. Yêna o ilê a re boya khomo ke bo boya khomo.

6075 Theema the tha boya khomo ke bo boya khomo. The boima kudu. Mong dikhomo tše diyago tša buišwa ke tša mo di ilê tša a-dima ke yo mongwê e theng ba go tšwa teng ka e thii. Go ba we ba tšwang teng ka e thii, molaô ke gore a tša tšwanêla go boetšwa. Ka gobane ba re mo o di boetša o bolaya moloko. Boima bja gôna ke mo go laoleng ga dijô tša mosadi. Ka gobane wena le mong mmago a la swanêla go laola. Dilo ka moka di laola ke mamuwi wa dikhomo. Wena wa monna o kaonê, o ka bolabola. Mmago yêna ke mailane. O diya bitšwa, a botšwa fêla ka mokhwa o we bjala bo dirilego ka gôna . Ke moka ba mo khêla, a tšwa a yo bopagana kowa khakala.

2911

6076 Thopê a ntšha dikhomo a tšeiša Thekaloko mosadi. O ilê a imiša mosadi wa monna wa ga Raganya. Bjale mong wa mosadi, mo a butšiša gore lerumu o lifilê ke mang. Ke moka a bolabola gore ke Thekaloko. Ba ilê ba a-dima dikhomo tše nnê ba lefa molato o we wa mpa. Ke ge a gopola lentšu la mohu. A re bokaone ke gore re mo tšeiše mosadi. Mmago mesogana a re ke nnete. Ke noka a ntšha lešome la dikhomo a mo fa.

6077 O ilê a tšhabiša Mamarumu. Ba ilê go mo
 šupa dikhomo tše we, ba mmotšša gore o bônê ngwana wa motho
 yo we a tha nyadiwago, o kwanê naê. O ilê a ba dumêla.
 Khanthe o ba dira phušana robala, dingwê di robetše . Ba
 ilê ba tha dutši ba lebelatše ge a ta ba begago kharebe
 e we a nyakane, o nayô. Ba a kwa a ba bega molato. Ke
 tšhabišitše ngwana khôthwanane. O nyetšwe goba a nyadiwa.
 2912 A ke tebe, go lošwa gôna o lošitšwe. Mo a mpotšša o itše
 e šu ba mphê thelo, le bôna btswadi e šu ba ba fê thelo.

6080 (Joo mnaa!) Ngwana yo e thale bošego. A o di
 tebe gore moji a bale. O dirile molato o mogolo. Dikhomo
 tša go gafa mosadi wa batho ba o di bôna kae. O swanetše
 go boetšša mosadi wa batho ba we moragô. Mosogana a re
 peelo e ja the ratwê . Le lena le a teba gore motswala
 wa motho ke peelo . Ke moratilê ke moratilê . Le bona ba
 gana, ba re thoto yo bônala kae. A re le a nkwa, a theke
 the tswara ke tau tha lopêla nkwe , nkwe e le thelo tha
 mabala a manyana. Ngwana o khanyoga go bolabola diêma
 o the di tebe.

6081 Thalošo a theke the tswara ke tau tha lopêla
 nkwe. Monna wa o kwa a bolabola ka mokhwa o we, ke gore
 o the thepilê. Ka baka la we , mong mosadi o ta mo fa
 dilo tša gwe ka moka. Bjale wena a še wena tau, ke wena
 nkwe ka gobane a ona dikhomo. A re a go khathalege ,
 2913 mmaka pela o hwa a e tswere. O ta di bôna ka noši . Bjale
 ro kokota kwata, ya maila koko. Wa the ke wa re go kwa a
 go loma wa tšhâba.

6082 Ba roma the baka tha nyakelang mono. Thebaka
 thaya. Ba bone gore ngwana o ganeletše, o gana go boetšša
 mosadi. Thebaka a the bolawe. Goriale ke ba bangwe. Ke ka
 moragô ga mo a ba butšitše gore nyakelang mono. Bjale
 papago Mamarumu a nyaka go tiya thebaka. Ka moragô ga
 mo ba mo ganetšitše . Ba mmotšša gore thepela o ba botšša,
 ba buiše ngwana yo we wa rena . O na le monna wa gwe .

Tha boela

WGM

tha ya tha ba botša. Ba re mmaka pela, o baka a e tswere. Thepela o ba botše gore tau e tswere. A ya a ba botša .

2914

6083 A ba nyarêlê re ba bônê . Ba ilê ba kwa mo ba re tau ya tswara e tswere. Ke moka ba fetola thebaka gore a ba nyarêlê re ba bônê . Ke gore a ba nyale. Ba batša mosogana , o di bônê lehono gore go tšwa thoto e kae. Ba ilê ba ntšha lesome la dikhomo ba ba fa. Ba ba fetola ka gore e šu re le bônê . Thopê a goma a ntšha tše pedi, ba di iša. Ba retše we e thale di nyane. Ke moka moragô a re tha na ma boêlô .

6084 Matswitswanyane wa o kwa o re tswikitsowê, o tshepilê boholo . Mpja mo e re ke a o rakiša ke moka o tēna ka boholong. Wa goma wa nyaretša thôgô . Wa thôma go lla ka gore tswikitsôwê . O bôna gore mpja e ka the ke ya khôna go swara . O ba botše ka ôna mokhwa o we. Ba botša thebaka. O ba botše le gore mmata theromo o thinya tha gwe. Re ba kwilê mo ba re moragô a ba na ma boêlô. Ba the ke ba re ba feditše . Re tha yo botša mong wa mosadi. Re ta ba botša letsatši le we ba swanetsêgo go tilo raka mokhonyana wa khale.

2915

6085 Ba tibiša ba ga Mmôla gore ba e khopolêlê . Ba ba fetola ka gore re khumane dilo tša rena dikhobakane ka tsatši la gore ke, rena ba we re a ta . Le bona ba ya ba botša ba-khonyana ba baswa gore ka tsatši la gore beng ba mosadi yo we ba a ta, go tilo nyaka tša bona. Komana dula o bapilwê motha wa dira a go tibji.

6086 Ba ga Mmôla ba gapa lesome la dikhomo le dikhomo tše tharo. Ka lona le tsatši le la ba go ba botša gore ke rena ba we. Ba ilê ba gathana le mokhonyana yo moswa. Mokhonyana yo moswa o dula ka ngwakong. Mothadiwa o dula ka moragô ga maforo. Ba ilê mo ba bala, ba hwetsana gore thoto ya Mmôla ke lesome la dikhomo le dikhomo tše tharo. Ba dira gore mokhonyana yo moswa a ntšhe dikhomo tše pedi.

Ba ilê hantšha. Ke moka ba mo fa mesebjana ya gwe, a tsama a phumula megôkhô a gapa. Makhonyana yo moswa a thopa legogô. Ke moka Mamarumu a 'ana Thekaloko. Dikhomo tša Thopê tše we di šumišitšego ke Thekaloko ke 18 ya tšona.

6087 Thopê a laola lapa la Thekaloko ka mokhwa o we a ka khônago . Ke batho ba la bakhale ba go ba ba khotella maboima. O ilê a khotella go fithêla modimu o mmitša. Ge e le kôma o wa logilê . Ke moka gwa šala go laola yêna gammôgô le mmagwe. Ge moredi wa mohu Thopê a ba e tetše, ba swanetše go mo tswara ka matsôgô a mabedi.

2916 Ka gobane dikhomo tša go tšeya mosadi yo we, ke dikhomo tša matsô a bona goba a gwe.

6088 Thebeu o ilê a nyaka go laola lapa la Thekaloko bjale ka mohu mmagwe. Ka moragô ga mo a gudilê a bile a tšere mosadi, a ba le tebô ya gore dikhomo tša go tšeya Mamarumu ke tša go tšwa dikhaitšedi tša gwe. A thôma go ba le mokhwa. Bjale Thekaloko a tenêga . A ba a dira gore banna ba khobakane. Ba ilê ba khobakana gammôgô le dikhaitšedi tša Thebeu.

6089 Thekaloko a thalošetša banna the bitšetswa. Le bitšitše ke nna ba bina tou, ka baka la kôma e ke bolago ke tha fetše. Ke nyetsê mosadi waka ka dikhomo tša go tšwa dikhaitšedi tša Thebeu . Bjale ke ilê ka khotella boima ka moka. Mmagwe o ilê a tswenya kudu. Bjale ka re a go na taba ka gobane ke dikhomo tša go tšwa baredi. ba gwe. Morwa wa gwe le yêna o nyaka go êma mo la legatong la mmagwe. Ke nyaka go mo fa dikhomo tša gwe, a ntogelê. Ke moka ke taba e we ke le bitšeditšego yôna . Ge a riale

2917 a fetša dipolabolo tša gwe.

6090 Bo-moloko bo ka hwa. Ka moragô ga dipolabolo tša mmelaedi, banna ba ilê ba bôna Thebeu phôšô . Ba ilê ba dira gore a bolabolê. A re lapa a leji lengwe. Ka baka

le we ke nyaka dikhomo tša ka . Bjale ka ge go thwe boya khomo ke bo boya khomo. Ba re o ka the ke wa khôna thelo. Bahu ba agilê mote . Wena o nyaka go ruta mote. A ke ruti ke nyaka tša ka fêla . Ka go gapa dikhomo tša go o tebe gore ke moka le tšwane . Taba e a e fêlê ka mokhwa o we bahu ba dirilego ka gôna. Boya khomo le bo boya khomo a ba re lena. Lena le teng e thii. Ka moswana le ta têngêla ke diji. La tšeya baloi la beya.

6091 Taba ya bona e ilê ya fêla e ta mowe. Thekaloko o ilê a gudisa leina la ramogolo wa gwe ka go rêla ngwana wa pele leina la ramogolo wa gwe. Leina la papago Thebeu e be e le Mathefane. Bjale ngwana o ilê a rediwa lona leina le we . O ilê a khôna go laola manyalo a bana ba gwe. Fêla taba e ngwe le e ngwe o bega Thebeu. Le yêna mo a na le taba o wa mmege. Ke moka taba ya bona ya fêla ka kagisano. Ke mo we molaô wa bakhale o gatago gôna . Le yêna Thebeu a ka ba le ngwana, a thoka dikhomo, o a ya ba mo fa dikhomo a tšeya mosadi.

2918

6092 Thepalo o ilê a hwa a siya Madirê. Madirê e be e le moopa. Monna wa gwe o ilê a siya dikhomo tše ntabe le dipudi tše nnê. Bagolo ba mohu e be ba ena le barwa ba bona, le baratho ba gwe ba e na le ba bona. Likhomo tša go tšeya Madirê di ilê ka leweng . Ka moragô ga mo mohu a hwilê, ba mmošša gore a dimê ngwana yo mongwe a tšee mosadi ka tšôna. O ilê a gana natšo, a re ke thoto ya go siya ke monna waka. Nna ka noši ke ta bôna ngwana wa motho ka tšeya . O ta ta a ba a nkhêlê meeti . Le go gudisa mo gongwe a ka godisa leina la monna waka. Ba ilê ba mo kwêla mabapi le go tšeya mosadi .

6093 Madirê a ya a dula le thoto ya mohu ga gabô. Ga go tibji ga bote gore o ilê a tšhabang bogadi . Go kwagala fêla gore o ilê a fo dira ditopo tša gore ba re yêna ke moloi. Ga go motho yo we a ilego a hwêlwa ba tšwa

ba ya ngakeng . Ngaka ya ya ya motiya, ke mokhwa o we
 ba tha tebe go ga bote gore o ilê a toga bjang bogadi.
 mothologadi a thibelwe thefate. Ba ilê ba ntšha mathô
 ba mo lebella. O be a dira khakantšhane . Ka gobane lefa
 lamohu o ilê a le ja le khaitšedi ya gwe. Ba no rana ba le
 ba ba bedi. Ka moragônyana a hwa a latêla monna. Ka moragô
 2919 ga lehu le we la gwe, a gwe ka gwa ba le motho yo we a
 šalagô le fa la mohu moragô. Lefa la Thepalo la ya ka
 lewa bjale ka dikhomo tša go nyala Madirê. Ke moka leina
 la mohu la the ke la godišwa . Mafelô a ditaba tsa bona.

6094 Mabjale o ilê a hwa a šiya lefa le lentši la
 dikhomo tsa matso a baredi ba gwe. Mohu yowe o be a na le
 mosadi ka o thii. Bjale mosadi yo we wa gwe o ilê a tela
 ke thari ya banenyana. Ngwana wa mothankana e be e le
 ka o thii. Leina la gwe e be ba re ke Mmaeng. Lefa le
 we la mohu ka moka ga lona e ile ya ba la gwe. Mmangwe
 Mmaeng o ilê a le laola ge morwa wa gwe e thale yo monyana.
 O ilê a le tswara ga bote go fithêla morwa wa gwe a gola.

6095 Mmaeng o ilê aga mote o mogolo ka baka la
 lefa la go šiya ke papagwe. Mosadi wa pele o ilê a tšeya
 ga malome wa gwe. O ilê go bêlêga ngwana wa mathômô wa
 mothankana leina ba mo rêla la mabjale. Ngwana yo we ke
 papago Mmaeng. Ke yêna moja lefa ka morago ga mo papagwe
 Mmaeng a hwilê. Go ilê gwa ba bjale ka moragô ga lehu
 la Mmaeng.

2920

6096 Meekwa o ilê a hwa a šiya Madigale .
 Madigale o be a na le ngwana wa ngwanenyana. Morwa rragwe
Mogale goba Tshweni-di-a beela, a bôna gore thoto ya
 mogolo ya gwe e ta ya le naga. Ke moka a dula le mosadi.
 Ke gore o ilê a mo sêgêla . O be a bôna gore monna o silê
 lefa la dikhomo. A dirêla gore e ta foraforantšhetša mosadi
 gore a tšee mosadi ka tšôna. Goriale mo we ke gore leina

WGM

la mohu le ta gola. Ka gobane monna o ilê mo a e hwa a síya ngwana wa ngwanenyana. Bjale ngwana wa ngwanenyana a na gae. Ka gobane mo a gola, o wa tšwa o dula dikhorong tše dingwê . Le yêna ka noši e thale lona lefa.

2921 6097 Madigale o ilê a tšeya Matebêlê. Mmôna theswa tha magala, a thanogêla khologolo. Legala le a ngedima ge le thešu la khupetša ke molora. Molora wa le khupetša a le bônale go bônala molora fêla. Ka moragô ke moka o hwetšana e le lesa. Khologolo ke gore mosadi yo mogolo. Bogolo bja gwe ke baka la lefa. O ilê go beka Matebêlê, ke moka mogale a dula naê. Bjale Madigale o ilê a mo thabêla nyepô e we ya mmôna theswa tha magala a thanogêla khologolo. Ka goriale mo we o ilê a gana gore a dulê le yo we ngwetši wa gwe.

.6098 Monna o be a nyaka go ba phataganya. Bjale Madigale a gana go gobana monna le ngwetši wa gwe. Ba ilê ba lwa ntwa e kholo, e we e ba go ya khobakanêla ke banna. Banna ba ilê ba sola monna. Ba re go yêna mo o nyaka go dula le yo ngwetši wa gwe, dula naê, o togêlê mokhekolo. A re go bona, mo le riale dikhomo di to thoba. Ba re mo o nyaka dikhomo di tha thobe, gôna le thetša yo monyana, o dulê le yêna Madigale. A bôna le gala le ngedima, a dula le legala. O ilê a togêla khologolo.

2922 6099 Madigale o be a nyaka go godiša leina la monna wa gwe. Wa ba wa tala, o wa tala, wa ba wa tšhego o hwa nayô. Khodišo ya leina e ilê ya thokagala. Mo we khwata ya tsogo e gatilego le ya koto e ta gata gôna . Matebêlê o ilê a no bêlêga bana ba banenyana fêla. Ba be ba gopotše gore o ta bélega mothankana ba mo rêlê leina la Meekwa. Madigale, a gopola gore go swanetšwe go tšeiwa yo mongwê mosadi.

6100 Lehu la Madigale . Pele ga gore khopolo e we ya gwe e phêthêgê ke moka a hwa. Fêla bolwetšing bja gwe, o ilê a bolabola gore go be go swanetše go tšeiwa mosadi. Mateng ga malokwa a go swane, mothomong yo we a ka ta a bêlêga ngwana wa mothankana. Mothankana yo we ke yêna yo we e taba go mong wa mošusa o. Leina la gwe ge go ka dirêga ke Meekwa. Ke gore e ta ba monna waka. O bolabola mantšu a we a tha gopola gore o to hwa. Ka morago ga matsatši a the makae a hwa.

2923

(b) 6101 Matebêlê a ba moja-lefa. Ka morago ga lehu la Madigale, ba ilê ba khobakana. Bjale lefa le tswanetši go diriwa bjang, ka gobane mosadi yo la the ka monna o hwilê . A gona polabolo bakeng tha lefa. Mong wa lona o gôna Matebêlê . Taba kholo o swanetšewe go butšwa gore a theke a le ja ka molono. O swanetše go tšeya mosadi ka lona. Ba ilê ba mnotša ka mokhwa o we wa gore a tšee mosadi. A ka a ba ganêla, o ilê a ba dumêla.

6102 Mogale a thwa a e lwa le Matebêlê. O mnotša gore a ntšhe dikhomo a yo tšeya yo mongwe mosadi. Bjale o wa gana. Monna o kwa maepana a batho, ba re o bolailê ngwanabo, a nyaka go šala a ija lefa. Ke baka le we a lwago naê . Mosadi o gana go tšeya mosadi ka go tšhaba gore monna a ka mo thanogêla , a nyaka yo la wa tswêlê la go êma. A bôna gore o mo tatsadinyalo, ke moka a raka mogale ka ngwakong wa gwe. O ilê a mo tiya kudu ka ngwakong ge a bôna a rakiwa.

6103 Banna ba ilê ba e khobakanêla . Ka mošwana mosadi a tsoga a botša banna. Ke moka ba ya ba khobakanêla taba. Mosadi a thaloša ka mokhwa o we a fapanago le monna. A re ke botša monna gore a dulê ka lapeng la gwe, a nkwe. ke mo raka ka baka la go no thwa ke teiwa. Ke nnete lehono a tšee mathepanyana a gwe a togê. O wa di kwa monna. O ka bolabola a go mantšu .

2924

6104 Mogale a thagiša a gwe mantšu . Ke nnete ke fapana le mosadi. Ke fapana naê fêla ka go gana go tšeya mosadi yo mongwe. O gana go tšeya mosadi ka baka la gore o re nka mo thanogêla . Bjale ke mmotša gore lefa le o ta dirang ka lona. O re yêna o wa teba. Bjale mo ke nyaka go teba mo we yêna a tebago, o mpotša gore ke mo togêlê . Ke mokhwa o we ke ilego ka lwa naê. Ke moka ke feditše .

6105 Go bopa ba bopa letsopa. Ka moragô ga dipolabolo tša bona, banna ba leka go bopa. Fêla ba ilê ba kwa taba ya bona e tha kwale. Bjale ba re, taba e le fapanago ka yôna a le nyake go re botša . Fêla le ga go le Bjale, wena monna o swanetši go e pôna phôšô bakeng tha go mo tiya. Ka baka le we o swanetše go rapêla mosadi. Monna a ka a gana mo we banna ba bolabotšego. O ilê a ya bonyela mpja. Ke moka a roma motho wa go mo rapella. O ilê a fetola ka gore bakeng tha go teiwa gaka a gona molato.

2925 Taba kholo monna o swanetše go ntogêla. Ba ilê ba leka ka maata go rapêla mosadi. Le ga go le bjale a ka a ba kwêla. Ba ilê ba palakana ba tha kwana naê.

6106 Matebêlê a dula le monna wa ga Masete. Ka moragô ga mo mosadi a gannê go dula le mogale, ke moka ba bôna monna wa ga Masete a tsoga ka ngwakong wa mosadi. Minago mogale ke Mororoti. O ilê a khalema morwa wa gwe gore ge motho a go raka mo togêlê. O ilê a o kwa mma gwe a mo togêla . Ke moka lefa le tšwile ka ganong ga ba ga Raganya.

6107 Matebêlê a tiya ngwako wa gwe, a ya a dula Mathomelong. Ka moragô a bôna Mogale a tha lebelle monna yo we a dulago naê ga bote. Ke moka a tiya ngwako wa gwe. Monna o ilê a leka go gana. Ba mmotša gore ke motholo a thibelwethe fate. Ke moka a ntšha mathô a mo lebella. Dikhomo di ilê tša lewa ka le gano le monna yo we wa ga Masete. Ke moka leina la Meekwa la napa la hwella. Ke

mafello a ditaba.

2926

Temana ya 2: Boja-lefa bo thepela ka maitšibulo.

6108 Ngwana wa maitšibulo ke yêna yo we e le go moja-lefa. Bjale go bêlêga ga go laolelwe, gore mosadi wa thetima mollô a bêlêgê ngwana wa mothankana pele. Le wa ngwanenyana a ka no e-tšibula ka yêna . Ngwana wa mosetsana le ge e le wa maitšibulo, a ka the ke a ba moja-lefa. O thibêlwa ke gore o ta bikiwa a ya bogadi bja gwe. Banenyana ba bitšywa ka gore ke bo mothiba difate. Mothiba difate ka mothare, ka ôna ba thiba difate, gore malwetši a go tšwa kholê a the ke a têna ka mona nageng ya gešú . Bjale basetsana ba bjale ka ôna mothare o we. Bana ba bathankana ba bitšywa gore ke maforo . Le ge ngwana wa mothankana a ka no ba lekhôthwane , o swanetši go fo ba moja-lefa. Maitšibulo a bana ba banenyana ba no ba dikhadi tše dikholo.

2927

6109 Medirô ya go phasa le go loma goba le go tšwa ga dira. Medirô e we ka moka ga yôna ke ya ngwana yo la wa mosetsana wa maitšibulo . Ga go motho yo mongwe yo we a ka e šomago kante le yêna . Moja-lefa o swanetše go mo thompha kudu, ka gobane ke mogolo wa gwe. O diyo dira ke go tšwara go bedi, e be e le yêna moja-lefa. Ge a ka belaêla badimu ba tsoga. Mophasi wa badimu ke yêna . Go bega badimu ge bana ba loma ngwaga o moswa ke yêna . Theša tha go tšhubêla kôma mollô ka mphathong ba fa ke yêna . Mofuki wa dira mo di e-tswa ke yêna . Ke moka a di ntšha, a letša mphulukwane mo di tšwa ka maforo. Modirô o mongwe le o mongwe wa mabapi le badimu o dira ke yêna. Ke mowe o kwago bare, mphini wa khadi go betiwa o mo-lellê, ka gobane khadi e na le malala-mabe le ka motšwa wa noka o wa lema.

6110 Bjale ka Ntabanyane le Mokhadi . Monna yo we o be a the na le mosadi ka o thii. O be a na le basadi ba

WGM

ba thaano . Bjale mo go ngodiwa fêla Mokhadi ka baka la gore ke yêna the-tima-mollô. O ilê a e-tšibula ka ngwana wa mosetsana. Leina la gwe ba re ke Madisane . Ka moragô a bêlêga wa wa mothankana. Leina la gwe e be ba re ke Maphuphê .

2928

6111 Molaô o re, moratho a lomele mogolo lerotse pele. Ke nnete go bjale, Bjale mabapi le mogolowa mosetsana ga gona molaô . Ka gobane o ba a di bôna bogadi bja gwe. Bogolo bja gwe a bja mo thuša thelo. Bjale Ntabanyane o be a rata Madisane kudu ka gobane o be a swana naê . O ile a ba a bolabola gore ngwana yo waka a swanêlwa go tšeiwa. O be a swanetše go ba yêna yowe a ka jang lefa laka. Motho nkabe ba fetola e ka be ke fetola. Dipolabolo tša gwe a tša ka tša mo thuša thelo ka gobane o pharugile a ka the di khônê .

6112 Ntabanyane a hwa . Bolwetšing bja gwe, o ilê a tšeya lebaka. O be a babja ke bolwetši bja ntêrê . E be e le monna wa go khôna go neša pula. Bjale a fa moredi wa gwe naka la pula. O ilê a mo fa ka thephiring. A mmotša gore ge o bôna moratho wa go a go tswara gabote, o ta mo fa lona. Ke šitwa gore nka dira bjang ka gobane ke wena mosadi. O ilê a laêla gore ba mo fê dikhomo tsê pedi. Le yêna o ta šala a llêla go tšôna. Ka moragô ga matsatši a the makae ke moka a hwa.

6113 Maphuphê a ba moja-lefa. Madisane o ilê a bikiwa magakala. O ilê a bikiwa papagwe a tha phela. Mo a mmotša le go fiwa le naka la pula, o ilê a mmelaêla . Ba ya ba diyo mmitša . Ka moragô ga thello batho ba ilê ba khobakana mabapi le go supa moja -lefa. A ba ka ba thwa ba gopola ka Madisane. Ba ilê ba šupa moratho wa gwe go ba moja-lefa. Ke moka tšhupo ya moja-lefa ya fêla e ta mowe .

2929

6114 Madisane o be a tswariwa ga bote ke moratho. Ka tsatsi la mo a e tetse ka mono boroka go tilo ba bona , o be a tha rothe . Go rotha ke gore e be ba mo tswara ka diata tse pedi. Ba mo akatetsa bjale ka ngwana. O be a seba ka nama go fithela a boela bogadi bja gwe. Go dira ka mokhwa o we e be ba direla gore moya wa gwe wa the ke wa belaela. Ka gobane mo o ka belaela o ka ba tsoetsa badimu. Ke moka khaitse di ya gwe ke a bona gore moratho wa gwe o mo tswara ga bote. Ke moka a buisa le naka la pula a e ta e fa moratho wa gwe. O be a gopotse gore a bake boja-lefa le moratho wa gwe ka naka lela la pula. Taba a ya ka ya ba bjale ka mokhwa o we mohu a go ba a gopotse ka ona. Ke mafello a taba ya bona. Dikhomo tse la peedi mohu a go siya a di bolabotse ba ile ba mofa.

Temana ya 3: Ngwana wa dikhomo, o ba moja lefa go ba te be yena .

2930

6115 Taba kholo godimu ga bana ke dikhomo. Monna a ka tseya basadi, basadi ba we a ba ile go tala, mong mosadi wa gwe o gona . Buntsi bja basadi ke basadi ba gwe bjale ka ge a ba nyetse . Mothang a hwago, o swanetse go beiwa ka ngwakong wa mosadi yo mogolo. Le thello tha gwe ba lla ba le ga na ka mo we ngwakong o we. Mediro ka moka ya lehu ba e direla ga na ka kowa lapeng la mong mosadi wa gwe. Le yona ngaka ya go a lafa lehu e ta goga bathologadi ba leka ngwakong wa mong mosadi wa gwe.

6116 Thinyo ya mosadi wa monna, goba ya mosadi wa monna wa basadi. Mong monna o thabisa ke mosadi wa go bikiwa a thesu a thinyana. Le gona moyo wa gwe o nyaka kudu madi a gwe. Madi a go fo a ana ka baka la dikhomo, a thabisa fela a wisi peelo. Ngwana a ba belegele. Ka gobane peu e we e tswetsego ngwana a e tibiwi gore ke peu ya mohuta mang. Le ga go le bjale ke ngwana wa go bjale ka ge

o nyetše mmagwe. Ge e le yêna mong ngwana wa thitima-mollô, go boima kudu. Ge o ilê wa beka mmagwe, a go ka mokhwa o we o ka dirago ka ôna, ngwana yo we o swanetše go no ba moja-lefa.

2931 6117 Ke nto kholo ya mošata , e re tšhikhidi ya rema fene. Tšhikhidi ke thelo the the phelago ka madi a batho. Mafene a loma batho kudu a ja tša goja. Bjale polabolo e we e tima dipelaêlo ka moka tša bana mosadi yo mogolo. Bana ba we a ba swane ka baka la thinyo ya mosadi. Ba bolabola ka gore ke nto kholo ya mošata e gubilê dilo ka moka. Gedimu ga ditšhikhidi le mafene phuthô ya tšôna ke dikhomo. Ngwana o wa'ana dikhomo, a aane madi. Re ka bolabola ka dithopha tše: Thêtê, ditšhikhidi le Mafene.
S. 1 : Thêtê ke madi a mong mogatša mosadi.

6118 Thêtê ke the boko tha go dula ka šakeng la dikhomo. The boko the we a the tšwe ka mo we šakeng. Dikhomo di a tšwa tšaya go nyala mosadi thona tha šala the leka šakeng. Mosadi o wa bikiwa a ta a e hwetša e le gôna ka šakeng la dikhomo. Dikhomo di tšwilê ka šakeng di ilê go nyala mosadi. Bjale lešaka go têna mosadi ka ga lona. Thete ke yêna mong wa mote, mong wa mote ke monna. Ke moka a robala le mosadi, mosadi a bêlêga thêtê-nyana. Monna o ta thaba kudu.

2932 6119 Ke khobôtano ke ya mote lefate le šimula ke yêna mong mo-epedi. Moepedi wa leforo ke yêna mong wa mote. Bjale ka ge go bolwabotšwe gore monna o thabiša ke mong madi a gwe. Bjale lepheko la re ngwana o wa aana dikhomo. Papago ngwana ge a bôna gore madi a še a gwe, a ka the ke a šupa ngwana yo la wa the thôtolo gore lefate la mote le šimulwa ka mokhwa mang. Mošimulêlê ya lefate o ta šupa mong madi a gwe. Ge monna a ilê a tswala mong madi a gwe, ka ngwana wa maitšhibulô, khôbôtano a e ke e ba gona ka gare ga mote. Khôbôtanô ke gore mpherefere. Le bona bana ba kwana. Bjale

ka ge papago bona mōya wa gwe o kwana ka mokhwa o we
moxedi a ilego a mothabiša.

6120 Ranogale o be a na le mosadi leina la gwe ba
re ke Mokhadi . O be a na le mosadi ka o thii. Mosadi yo
we wa gwe ba ilê ba mmeka monna a ilê bogwaragwara. Ba ilê
ba lwa le monna wa gwe go mmitša gore a boê gae. O ilê
a boya ka moragô ga ngwaga. A hwetsana mosadi a mo letetše.
A fitha a dula le mosadi wa gwe. Bana o ilê a no bêlêga
ba go swana le yêna. Ba we ba ya go bā dira khakantšhane
e be ba swana le mmago bona.

6121 Marêta a monna ge a rêta mosadi wa gwe mo a e
tšwa mašemong . E ya katankana naswana ya mošate , the boba
tha re the dula ka morago, o the raga ka marepu'a khomo.
Wa e bōna e katankana wa e etetša o molato, wa e feta le
gōna o molato. Wa e bōna o tama naswana ya mošate e fete.
Ke mokhadi mokhupi mokhokhorogi, mokhufi mmōna tša kholê
tša khaufi a ukamêla . A ka beka mosadi ke bikilê thêtê
madula gae. Meetwa ya lešoka o gana ge e mo thaba mokolo.
2933 Le yêna o fêla a e pella koša , a re a ka pepula madi a
motabo ke peputše madi a mo-gatsāka. Monna o be a mo
rêtekanya tsatsi le lengwe le le lengwe ge a e tšwa
mašemong.

6122 Mokhadi o ilê a e-tšibula ka Kobeng ke ngwana
wa mothankana. O ilêu bêlêga bana ba banê ba bathankana.
Ba basetsana ya ba ba bathaano. Le yêna papago bona o be
a na le dikhomo tša gwe tša le bêrêko . Likhomo tša moredi
wa mafello, di ilê tša dula ka šakeng . Tšela tša
dikhaitšedi tše dingwe di ilê tša fiwa barwa ba tšeya
basadi ka tšōna. Ka moragô ke moka Ramogale a hwa. O hwilê
barwa ba gwe ka moka ba na le basadi.

6123 Tšhupô ya moja lefa a yaka ya tswenya. Ba ilê
ba šupa Kobeng go ba yêna moja-lefa. Ka moragô ga lehu
le we la gwe , ba ilê ba lla thello the fêla . Ka moragô ga
mo thello the fedilê ke moka ba khobakana.

2934

Ge ba khobakane, ke moka ba thōma go šupa baramoth mogolo wa bona . Ba re go bona, papago lena o hwilê. Lehono re šupa mogolo wa lena, gore ke yēna moji wa lefa la go šiya ke papago lena. Ke yēna papagō lena. Ka moka ga bona ba ilê ba re morena. Ke bana ba tšhingwane ba ngathagana thōgō ya tšie. Ke moka tšhupō ya bona ya fêla e ta mo we. Ke moka ke mafello a taba.

6124 Mogilê o be a na le basadi ba ba bedi. Maina a basadi ba gwe ke bo : Makeswele le Ntabanyane . O be a no tšeya basadi fêla. Bjale mosadi wa go mo ntšna thakeng ke Makeswele. Ka moragō ga yo we ke mo a yo beka Ntabanyane . Ka molaō mosadi wa bo bedi ke wa mokokotêlō. O ilê a ba beka ba the na le badi. Ke gore o ilê a ba beka ba tha thinyana. Go thinyana ga basadi ke go ba le mpa, ke moka a gakantšha batswadi go phōphêla. Mosadi wa go thinya o bikišwa ke ba-khekolo.

2935

6125 Makeswele o ilê a nyatšwa ke monna ka baka la bana ba mebalabala. Ngwana wa maitšhibulo, e ilê ya ba wa mosetsana. Ngwan yo we o ilê a swana le papagwe. Ka moragō o ilê a thalefatsa monna wa gwe, a ima mpa le monna wa ga Mongale. Monna o be a thaya makhweng, o be a no ba gana mo gae. Banna ba khale e be ba lêla bana ba bona. Ka moragō ga mo ba bōna gore o wa khōna go kitima, e be gōna ba ba gatelago. Ke baka le we a ilego a butšiša mosadi lerumu le we le mo thabilego. Ke ge a šupa gore imišitše ke monna wa ga Mongale. Ba ilê ba mo lifiša ka khomo le pudi ke moka molato wa mpa wa fêla o ta mo we

6126 Makeswele o ilê a bēlêga ngwana wa mothankana. Leina la gwe, a rediwa ke papagwêa re Ramolapō . Ga go leina la mohuta o we ga na mo we khorong ya gabō. Ngwana yo we ke wa pele bjale ka ge e le mothnkana. Ka baka la gore o ta ta a golêla yo la wa mosetsana. Bjale peelo ya papagwe a ya ka ya thaba, ka baka la gore madi a še a

a gwe. O be a mo lebelêla ka le thakoring. Ke moka a thôma go the lebellê mmagwe ga bote gammôgô le ngwana wa gwe.

6127 Ntabanyane a e tsibula ka ngwana wa mothankana. Leina la ngwana a mo rêla la Mampenyane Ke leina la papagô Mogailê. Leina le we la Mampenyane o be a swanetše mo a rêla Ramolapô , ka gobane ke ngwana wa mosadi wa pele . A mo rêla ka gobane madi a še a gwe. Ke madi a di-tšwadi bina. Di tšwa di bina a di tielwe moropa. Ngwana wa mosadi wa bo bedi, o mo retše leina le we, ka baka la gore ngwana o be a e pelege. Monna yo mongwe le yo mongwe o thabiša ke madi a gwe.

2936

6128 Ke Mampenyane ke tšhoši ya go loma, e we e ilego ya loma ba ga Nkakailê ba bokone. Ba re ge ba mo fetola ba re o theke wa bôna nakana tša pudi go batagana bolwane ka gare bo gôna . Papagô ngwana o be a rêtêkanya-kanya morwa wa gwe tšatši le lengwe le le lengwe. Moya wa gwe o be o le mo we gôdimu ga gwe .

6199 Mogailê a botša ba khoro ya gabô gore Mampenyane ke yêna moja-lefa ka moragô ga mo ke hwile. O ilê a ba bitša ba khobakana. A re go bôna, le a mpôna gore e fula e ukametše le ôpê . Bjale mo nka hwa la the ke la šala le tsvenyega ka baka la moja-lefa. Moja-lefa ke Mampenyane tšhoši ya go loma, e we e ilego ya loma ba ga Nkakailê ba bokone. O tswala ke Ntabanyane wa tšatši la gofiša. O tswetše khoši pudingwa marena. Ke moka a re ke yôna polabolo e we ka goba ke le bitšetša yôna. Ga gona le motho yo we a nyakago go bolabola, a ka fo bolabola. Ge a riale a dula fathe.

~~6130~~
2937

6130 Banna ba ilê ba re Ramolapô ke yena moja-lefa. Ka moragô ga mo a feditše go bolabola le go ba gafêla gore ba bolabolê , ke ge ba re Ramolapô ke yêna moja-lefa. O re gakantšhitše ka go bolabola o eme ka maoto. Taba ya

thelapa re bolabola re dutši fathe. Le a kwala, ke bolaboise ke eme ka maoto, ka baka la go teba gore khanetso e taba gona .Ngwana yo we le mmolabolago, ke madi a the tswa the bina a the tielwe moropa. Ka baka le we ke nyake madi a seke a go lela madi a ka. Mo we o bolabotsego a o kwale, ka gobane ngwana a aane the tswa the bina, o wa aana dikhomo. A re ke moka go fedile, polabolo ke yona e we ke e bolabotsego . Ke moka ba palakana ba tha kwana nae.

6131 Lehu la Mogailê. Ka moragô ga matsatsi a the makae, a mo a bolabotse mantšu a moja-lefa ke moka a hwa. Monna yo we wa mogale a hwa . O be a bitsiwa monna wa mogale, ka baka la gore moteng wa gwe mo a kwatile, motho o be a tha tene. Morwa wa gwe Mampenyane o kilê a molumiša ka khomo . O ile a thwa a e lwa le morwa Maphikulugê. Go kwagala gore a gwa ka gwa finyiwa motho, ba ile ba diyo ba ba ba lamolanya. Fela morwa wa gwe o ile a gobatsa wa Maphikulugê . Bakeng tha go rapela molato, a tsogela khorong ya Maphikulugê le morwa wa gwe. A re re belege ba gale. Ka baka le wa ko lumiša ngwana waka ka khomo. Ke moka a ya a bolaela morwa wa gwe khomo.

2938

6132 Mesebe le marumu a be a khobakana khaufi ga Mogailê. Ge a ile a dira molato, khorong o be a e ya ka go rata. Le gona mo a toya ba romele mong mokhomana wa ka khorong. Gona mo we o ta ya. Ba mo romela mo-fokotsana, o boya a lla. Ke moka a dira molato godimu ga molato. Ge a bona banna ba mo tela ka buntši, ke moka o tseye mesebe le marumu o gogela ka le ribeng la Mogailê. Motho a nyaretse nkô mo we. O ta tswa ge ba mo rometse mokhomana yo mogolo wa ka mosate, a khone a yo lefa molato.

6133 Tshupô ya moja lefa . Ka moragô ga thello, ba ile ba khobakana mabapi le tshupô ya moja-lefa. Ba ile ba thoma ba dula thopa, ka baka la gore mohu o ile a laela

2939

pele ga gore a hwê . Morerong wa bona, ba ilê ba rêra gore go supiwê morwa Makeswele, ka baka la gore ke yêna ngwana wa mosadi wa pele. Ba bangwe ba ilê ba gana ka baka la lentšu la mohu. Bagani a baka ba o kwiwa. Ka pônô ya gore buntši bja bona ba ragetše lentšu la mohu moragô, le bona ba goma ba ba šala moragô. Ke moka ba boêla thekhobong tha batho. Ke ge ba šupa Ramolapô go ba moja-lefa. Ke moka tšhupô ya moja-lefa ya fêla e ta mo we.

6134 Ngwana wa nôga a na bo nôgana. Ka moragô ga tšhupô e we, ba ilê ba thaba khomo ya thobošo. Mampenyane o ilêa thoma go ba dirêla mokhwa. Mokhwa wa gôna ke go laola khomo ka mokhwa o a ka khônago. O šekela yo mongwe gore a bolabolê. Ramolapô o ilê a re morwa rrê, togêla modirô o we , ke modirô wa ba bagolo. Ke bona ba we ba tebago molaô . O ilê a mo fetola ka gore o morwa mang wena o bolabolago.

2940

6135 Ramolapô le yêna a re wena o morwa mang. Mampenyane a mo fetola ka gore a ke nyake go ba ke fetolana le morwa letsane. Taba e we ya letsane e ilê ya kwiša moja-lefa bothoko. Peelo ya gwe ya fufulêga kudu mo we a šitwago le go mo fetola. Banna ba bôna gore go bifilê, ba leka ka maata go ba botša gore ba togêlê dipolabolo tša bona. Lentšu la letsane le ilê la têna ditebeng tsa Makeswele.

6136 Makeswele o ilê a re nna ke swele madi a mnele monna waka a tha phela. A ke nyake go ba ke gwaêla ke bana. Ngwana wa mosadi teng, ke a bona ba tsoga ka wena boségo . Ge o nyaka go roga thôma ka mmago a kilego a bêlêga khabo. Ntabanyane le yêna a gana go kwa ditšhila tše we. A re a še nna yo we ka gore o tsame o kwaêla le matsane. Ramolapô o be a tha filo gakanôga , a šitwa le gore a ka mo fetola bjang. Bjale taba e tene ka nakeng le lethata.

A go motho le ka o thii yo we a ka khalago basadi. Ka moragô -nyana mollô wa rumaša ka basading. Ke gore ba thôma go lwa.

2941 6137 Ramolapô a re ke wena o mpelegego mo we letsaneng . Makwabola, a re papgo lena o be a tha bolabole le motho ga bedi. Lena le lebeletše go ômana bjale ka basadi . Le mapjaga bašaa . Banna ba ilê ba mokhale-mêla kudu. Khalemô ya bona a ya ka ya thuša thelo. Barwa ba mohu ba tswarana ka diata. Dinama tša gakiwa ka megopo. Ba ilê ba leka go lamola ntwā ya ba šita . Motho a re ba togeleng , yo mongwe a ka ba a bolaya yo mongwe. Ba ta re kowa ba lapilê ya gôna le ba lamolanyago. Ba ilê ba ntšha mathô ba ba lebella. Ka moragô ba lapa, ba ba bjale ka dikhogo mo di lapilê. Ba khôna ba lamola ntwā. Ya basadi ba ilê ba phakiša ba e khôna go lamolanya.

6138 Motho yo mongwe le yo mongwe ke khoši ka lapeng la bô . Ka moragô ga mo ba lamolantše ntwā, ba ba laya. Monna yo mongwe wa ga Thobetšane. A re go bona, le swabišitše kudu bana. Ntwā ya molomo e bote kudu. Bjale ntwā ya dipakêlê , a se ntwā ya banna. Le a bôna bogoši bja motho ke diata. Ka tsôna o ta šoma, a hwetšana dijô. Ka baka la dijô tše la tša go, o ta bôna batho ba re mo rena go wena. Lethetšang dintwa. Le tebe gore motho yo mongwe le yo mongwe ke khoši ka lapeng la gwe ka baka la diata. Ke moka a fetša di-tayô tša gwe.

2942 6139 Letšatši le diketše . Ke moka batho ba palakana ba ya magae a bona . Ba ilê ba šielā bana ba mohu mantšu a a ka gôdimu . Le gore khoši e ka the ke ya khurumulla pitša ya go, mo o wa peilê nama. Lentšu la moja-lefa ba le šiya le le gôdimu ga Ramolapô .

6140 Mikhaka di ilê tša ya ka megwere. Ka moragô ga mo lešaba le palakane, ba šala ba palakana. Go agišana ke go tšeelana mellô . Kwano a ya ka ya ba gôna . Yo la mo a

dutši ka lapeng la gwe ke moka o dutši . Mo a the na mollô o wa thoba, o tšeya meteng e mengwe. La go yo mongwe ka lapeng la gwe go the na meeti , o fo robala le le-tora. Makeswele a bôna ga bote gore mote a o gôna , yo mongwe a ka ba a lopa ka thôgô. Ke moka a tšwa ka gare ga mote, a ya a dula le morwa wa gwe mmotong o šele. Ntabanyane le yêna a šala a toga maruping, a ya a bôna wa gwe mmoto a dula.

6141 Lefa la dikhomo le ilê la abaganya. Pele ga gore lefa le a-baganyê, moja-lefa o ilê mo a khuduga ka moteng, a nyaka go khuduga na lo. Mampenyane a gana. A re le nna e be e le papa. Le gôna wena a wa swanêla go gapa dikhomo, ka baka la gore a še wena morwa papa. Papago wa mo teba. Thepela khorong ya ga Mongaalê, o ja lefa la gôna. O be a nyaka nwa gapê . Ramolapô a gopola lentšû le la la go bolwabolwa ke Thobetsane . Le la , a gore nwa ya banna ke ya molomo, ya go kikirišana ke ya bašemanyana .

6142 Banna ba ilê ba khobakana mabapi le lefa. Ba ilê ba bitša ke Ramolapô . Bjale ge ba khobakane, a thôma go laudiša ka mokhwa o we a fapanago le Mampenyane. Le bitšitše ke nna, ka baka la phapanô yaka le yo morwa rrê. Ke hone ga bote gore kwano a e gona magareng a rena. Bjale ke nyaka go tšwa ka moteng ke bônê mmoto wa ka ke dulê . Bjale ra fapana mabapi le lefa. Mo ke re ke a le gapa, o mpotša gore ke morwa Mongaale. Lefa ke swanetše go ja la gôna . Ke moka ke yona taba e we ke le bitšetsago yôna.

6143 Mampenyane tswa la go lentšû. Ke nnete mo we a bolabolago. Ngwana a ba mmône ka mmala, ba mmôna ka go tswana. Ke a gana mo a gapa dikhomo. O gapa dikhomo e le morwa mang. Ke gana le dikhomo ka lona baka lewe la go ba ke morwa mang. Ke moka nna ke feditše .

~~2943~~
2943

2944

6144 Ngwana o wana dikhomo go riale ke banna. Ka moragô ga dipolabolo tša bona, ke ge ba re ngwana o wa aana dikhomo. A re dikhomo a ka the ke a di bôna . Bjale ba thôma go mmutšiša gommutšiša di putšišo . Wena o nyaka ge lefa e ba la mang. lefa ke laka ka gobane ke papa. Bjale wena o teba bjang gore yo a še morwa wa gwe. A ke re monna wa go mmêlê o bilê a-lefa. O ilê a lifiša ke mang. Ke papa yo we a go mpotša . A ba a mpotša gore lefa ka moka ke la ka. Nkabe o re ke wena, ka baka la gore e be e le mosadi wa go. A še mosadi waka ke mma. Bjale o teba bjang bo kwababa bja mmago. Karabô a yaka ya ba gôna . Ke ge ba re le swanetše go ntšhagana lefa . Mo we ke molaô . O ilê a gana. Ba ya šakeng . Monna a rwala mesebe le marumô. Banna ba tšhaba ka mokhwa wa go teba papagwe gore o be a tha go metše . Ya mafsi a e tswale, ka lebaka le le ngwe e ya the tswala.

2945

6145 Ramolapô a iša molato khorong ya ga Mothabê . Ba khoro ba ilê ba amogêla molato wa gwe. Ba mmotša gore o ta boya ka tsatsi la gore. Ka moragô ba šala ba roma pampanyane ya go mo tibiša gore o wa nyakêga ka mono khorong. Morumiwa o ilê a ya a mmotša . O ilê a butšiša gore ke nyakega ka baka la mang. A mmotša gore ka phapano ya go le morwa rrago. O ilê a mo dumêla gore ke ta ba gôna.

6146 Letšatši la katholo. Ka lona letšatši le la ba khoro ba gore ba te ka lona, ba ilê ba gathana. Mmudi wa lekhota a bula lekhota. Thobêla lekhota. Ba melato ka madulô a bona, lekhota le lona ka a bona. Bjale ge ba dutši ka madulô a bona, a khopêla lekhota melomo le ditêbê . Ka moragô ga mo a khopetše lekhota melomo le ditêbê , a begêla ba fapani molato. Ke moka a boêla a dula fathe.

6147 Dipolabolo tša Ramolapô . Morena lekhota la ba bina tou. Ke nna yo we ke tilego mo khorong ka baka la phapano yaka le yo mo-rwa rrê. Ke šupilwê go ba nna moja lefa ka moragô ga lehu la papa. Bjale lehono monna yo morwa rrê o gana le lefa. Re kile ralwa ka letšatši la thobošo, ke lona letšatši le la ba go ntšhupa ka lona. Ka moragô ga mo banna ba re la-molantše ,

WGM

2946 ba re banna ba lwa ka molomo. Mo la gwa the be lentšú le we, nkabe re go batšane. Pelaêlo ke ya go gana le dikhomo. Ke moka ke feditše .

6148 Dipolabolo tša Mampenyane . Morena lekhota la ba bina tou. Ke nnete mo we a bolabolago. Papa o mpeilê go ba moja-lefa the phela. A ka a mpeya ka tsufing, o ilê a mpeya banna ba khobakane. Le ge banna ba ilê ba the kwanê naê. Yêna o ilê a re mo we ke bolabotšego ke bolabotše . Bjale ka moragô ga lehu la papa ke ge ba šupa yo. Bjale nna ke a gana ke re ke morwa mang. Bjale ka ge le yêna papa a ilê a re ngwana wa letsane a ka the ke a khôna go ja lefa. Lenna ke re o ja lefa e le morwa mang. Ke moka ke gana ka mokhwa o we. Ke moka a dula fathe.

2947 6149 Mmudi wa lekhota a butšiša ba we, ba go ba ba le gôna mo a beiwa moja-lefa ke papagwe. Banna ba we ba ilê ba dumêla , gore papagwe o ilê a mpeya. Bjale a raka ra dumelana naê, ka baka la ngwana yo wa mosadi wa pele. O ilê a bolabola gore ke ngwana wa the thotolo. Ra mmotša gore ngwana o wa aana dikhomo. Re ilê ra fapana le mohu ka mokhwa o we. Ka moragô ga mo a hwilê , ke ge ro šupa Ramolapô go ba moja -lefa ka baka la gore ke ngwana wa mosadi wa pele. Ka moragô ga mo we ke gôna ba bakana lefa. Re ilê ra ba botša gore ba swanetšé go abagana. Mampenyane o wa gana, o nyaka mo lefa e le la gwe a le nnoši . Ke moka ke mo we re bônego .

6150 Lefa le swanetše go abagana marwa. Ke lekhota le riale, ka moragô ga dipolabolo tša bona. Mampenyane a o kwale, a še wena yo we o ka rego, ke ngwana wa letsane, mosadi e se wa go. A ke re mosadi yo we a tswetšego motho yo ke mmago. O ilê a dumêla. Bjale wena o teba bjang gore ke ngwana we letsane . Polabolo e we e be e swanetše mohu papago. Bjale wena ke wena ngwana, o roga mmago. O na le phôšô bakeng tha maroga a go. Mabapi le lefa, molaô o re le swanetše go abagana. O ilê a dumêla phôšô ya gwe le mabapi le kabagano ya lefa.

2948

6151 Ba ilê ba abaganya ke ba khoro. Ka moragô ga mo lekhota le mmône phôšô, ke moka ba isa taba thelepeng. Bjale morena a re a go be bjale ka ge lekhota le bône. Mabapi le maroga a go roga yo we mmagwe, o swanetše go ntšha khomo. Ke moka ba ya ba mmotša . O ilê a e tumêla molato. Ke moka khoši ya ntšha ba lekhota ba ya ba a baganya bana ba we ba mohu. O ilê a ntšha khomo ya moabê wa gwe a lefa molato wa maroga. Khomo e we e ilê ya aana khoro. Ramolapô a ntšha khomo , a fa ba khoro , go leboga ge ba ba lamolantšhitše . Ke moka taba ya bona ya fêla ka karogano. Ba šala ba lebeletše ge dikhomo tša Ramolapô mo di ta ba le mokhwa. Mokhwa a wa ka wa ba gôna . Ke moka ke mafello a taba.

S.2: Go bikiwa ga mosadi monna a the gôna.

6152 Mosadi o wa bikiwa monna a the gôna mo gae. Togô ya monna ke go ya makhweng . Bjale mo a le mo we makhweng, a ba legwaragwara. Ka molaô o be a tha tswanêla go bikiwa. Ba mmeka ka baka la gore ba ta re ge ba tibiša monna a phakiša a boya. Mothomongwe batswadi ba mothepa, ba re tšeyang mosadi wa lena. Rena re llê dikhomo. Lena le ta ba le mmôna ka noši . Ke ôna mabaka a we ba ya go ba beka mosadi monna a the gôna .

2949

6153 Thinyo ya mosadi a le bogadi, monna a the gôna . Ge ba ilê ba beka mosadi monna a the gôna mo gae, batswadi ba mosadi ba tswilê molatong. Molato o ta ba o bôna ke bona babogadi bja mosadi. Fêla ge a ilê a šitwa go khotella, a thinyana monna a thale makhweng. Batswadi ba monna ba ta êma le mosadi, ba tšwa morwa wa bona. Ge ba teba mo we morwa wa bona a lego, ba ta leka ka maata go mo tibiša gore mosadi wa go re bikilê .

6154 Mororbetsi o ilê a bikiwa monna a the gôna . Monna wa gwe e be e le Motšatši . Leina le la Motšatši ke leina la thetshaadi. Bjale baduledi ba ilê ba mo rêla leina le we ka baka la go wa ka le thakori la thetshaadi. Batswadi ba mothepa ba ilê ba re tang le tšee mosadi wa lena. Rena re ka the ke ra re dikhomo le motho. Batswadi ba Motšatši ba leka ka maata go bitša morwa wa bona makhweng. A ka a boya. Ba ilê ba ba le maseme

a gore, ngwana wa bona a te be a imilê. Ge ba butšišiša ba hwetšana gore a ima. Ke moka ba ya ba mmeke.

2950 6155 Thinyo ya mosadi. O ilê a letêla monna wa gwe dikhwedi tše ntabe. Ka moragô ga dikhwedi tše we, ke moka a thôma go kwana le Mpepi. O be a bôna bagwêra bagwe gammôgô le ba banyana go yêna. Ke ge a thôma go kwana le mosogana yo we mabapi le bonkana. Papadi ya ngwana e ta le go lla. Ke gore bona beng ba ilê ba bapala, khanthe ke moka ke mpa.

6156 Mororbetsi a re lerumu ke la Malesa. Basadi ba na le temogô kudu ge mosadi a fetoga. Ba ilê ba mmôna gore a fêla. Bjale a baka ba khôna go mmutšiša. Ba ilê ba re ba letêla monna mo a boya. Moleta ngwedi o leta letsufi. Mpa ke marumu, ka gobane ka le-baka o hwa nayô. Ke ge ba thôma go butšiša mosadi. Ke moka a re ke Malesa. Malesa ke moratho wa Motšatši. Ba goma ba tibiša monna gore mosadi yo la o imilê. Fêla ga re mmutšiša o re o imišitše ke moratho wa go Malesa. Monna o ilê a napa a ngala. A dulu makhweng.

2951 6157 O ilê a boya makhweng ka moragô ga mengwaga e menê. O ilê a hwetšana ngwana a šetše a thepela e le yo mogolo. Bjale taba ya tsoga. Ngwana e be e le wa mothankana. O ilê a fo tswêla pele le gore ngwana ke mo filê ke Malesa. Motšatši a re gôna ga go le bjale, o swanetše go feta le moratho waka. Ba ilê ba butšiša Malesa. O ilê a re, o bolabola maaka, nna a ke mo tebe. Mosadi ke ngaka. A re bokaone ke gore re tšwe goriale ke moimiši.

6158 A re ke imišitše ke Mpepi. Ka moragô ga mo monna a gana mpa, a bilê a bolabola go nyaka go tšwa. Ke moka ba botša mosadi gore monna o wa gana. O bilê o re re swanetše go tšwa. A bôna gore ngaka e taya e mo phepediša. Ke moka a re, ke nnete a ka imiša ke yêna. Ke be ke re ke dira maano a gore mothomong molato o ka the bê gôna. Mpa ke filê ke Mpepi.

6159 Motšatši a re mosadi a ke tha mo nyaka. Ba ilê ba tswara tshipi ka ga go fisa. Ba mmotša gore taba kholo ke go mo lifisa . Mosadi a dira ka khôlê, ke khale re go bitša wa no dula makhweng. Le ge a thinyane, a tšwa ka moteng. A re di a kwala, bjale o dietšeng mo a nyaka go mphapanya le moratho waka. Gapê mo we a go tha šadiwa moragô, ka baka la gore o šupi
2952 le mong wa lerumu. O bilê o boletše le lebaka. Taba kholo wêna o swanetše go mo lifisa . Le a moteba gore a bolla ke lešoboro . Bjale le bôna gore ngwana wa lešoboro , a ka ta a ba moja-lefa. Ba re taba e we ke ya ka moragô, a go fêlê e pele.

6160 O ilê a dumela gore a lifišwê . Ba ilêba bolabola khanetšane ya go ganetšana le morwa wa bona ba thešu ba romêla thebaka tha go o kwa gore ke nnete, o imišitše ke yêna. Bjale ka moragô ga mo a dumetšegore a lifišiwê , ba mo romela thebaka. Monna o ilê a dumêla gore mosadi o imišitše ke yêna . Ke moka ba mo lifisa ka khomo tše nnê le pudi. Ke moka molato wa mpa wa fêla o e ta mo we.

6161 Motšatši a dula le mosai wa gwe. Morwa yo la wa the thotolo leina la gwe ba mo rêla la Pokolo. O ilê o tsoša polabolo ya ngwana yo la. Ba mmotša gore ngwana ke wa dikhomo. Ke molaô ngwana a aane madi, o wa na dikhomo. Polabolo e we e thibêla monna gore a the tha thwa a ba tswenya. A e diyo ba polabolo ya go thibêla fêlaaowa ke molaô ngwana o wana dikhomo. Ke moka monna a homola pelaêlô ya gwe. Mosadi a goma a khola mpa le mosadi wa gwe. A belêga ngwana wa mothankana. Ba mo rêla leina
2953 la Therupu. Therupu ke papagwe Motšatši .Molaô leina e be le swanetše go rediwa Pokolo. Bjale ba ilê ba šitwa go mo rêla ka baka la gore o ilê a re o imišitše ke moratho wa monna wa gwe. Ba bôna gore mo a ka ta a gafêla moratho mosadi go ka the ke gwa khônêga .

6162 Pokolo o ilê a ba moja-lefa ka moragô ga lehu la papagwe. Pokolo ke madi a the thotolo, bjale o ilê a go-lêla bana ba bô ka moka ka baka la gore ke yêna ngwana wa pele . Ka moragô ga lehu la papagwe ba šupa Pokolo go ba yêna moja-lefa.

Banna ba bangwe ba ilê ba likiśa go gana. Khanô ya bona a ya ka ya ba thuśa thelo. Ba ilê ba ba fenyā ka gore ngwana o waana dikhomo. Mafellô . Ke ôna madi a ditšhikhidi .

6163 O bikiwa ka go tilo go khêla mmatswala meeti. Makhatako o ilê a khopêla ke ba bogadi go khêla go apeela ditšhuwana tśa goja. Monna wa gwe e be e le Mokailê. Mokhadi e be e le mmagô Mokailê. Bjale bo mmagwe e be ba tšere ke mosadi. Mosadi yo we mmatswala wa gwe a hwa. Ka moragô ke ge go e hwa Mokhadi. O ilêa hwa a śiya barwa ba bathaano. Bjale Mokaile ke mo a śetśe a lośitśe mosadi. Bjale a ya bogwaragwara ka 2954 Kolwê . Baratho ba śala ba le gae. Ke mo ba yo khopêla mosadi gore a tê a peelee ditšhuwana tśe we. Ba ilê ba ba adima.

6164 Makhatako a ima. O ilê a dula dilemo tśe pedi. Ka thelemô tha boraro gwa bolla kômma . Mosebêthô o ilê wa gola. Ke moka a dira bonkana le monna yo mongwe wa ga Masete. Ba be ba śetśe ba tha gopole gore monna o ta boya. Ba butśiśa mosadi mo we go tśwago lerumu. Ke ge a ba botśa monna yo we wa ga Masete. Bailê ba letêla monna ge a boya , a yo rêra molato. Lentśu le ilê la ya go batswadi ba mosadi. Ba ba tibiśa gore re tšhubiśitśe ngwana wa lena mollô. Bjale batswadi ba re, a gona taba bjale ka ge e le mosadi wa lena. Le ga re teba gore le ilê la ta ka go moadima.

6165 Mokaile a boya gae. Ka thelemo tha bonê ba bôna monna a tśwella. O ilê a hwetśana mosadi wa gwe a na le ngwana wa mothankana leina ba re ke Pae. O ilê a robala bośego bjo we ba tha mmotśa thelo. O ilê a robala le masogana a ga-bô. Le yêna a ka a butśiśa gore mosadi yo la la go ba le mpitśetśa yêna o kae. Mma moja tha gwe o wa utama, mogaba ke le-retśe. Ke gore 2955 o ilê a têna bośego. Ke molaô wa batho ba khale. Monna mo a e tśwa makhweng, a swanêla go têna mothegare a rwele le pokisi, ka baka la go tšhaba bo mmakana.

6166 Ka moswana ba tsoga ba mmotśa ditaba. Bja re go tha ba mmitśetśa thopeng. Bjale ba thôma go mmotśa. Re ilê ra ya ga makholo wago. Ra ya ra adima mosadi wa go, gore a tê a

peelee ditshuwana tse. Lebaka le lengwe le le lengwe re romela batho ba go ta Kolwe gore ba tse ba go botse gore o wa nyakaga mono. A re tebe gore e be ba e ta ba go botsa . A re e be ba mpotsa. Bjale mo ke botsa makhowa , ba gana. Li a kwala. Bjale mosadi wa go re dutsi nae, mengwaga e mmedi, ka ngwaga wa boraro ke ge a ima. Re go botsa fela gore mosadi wa go o thinyane.

6167 Monna o ile a re a boele ga gabô goba ga monna yo we wa gwe. O bolabola mantso a we ka moragô ga mo ba mo laudiseditse ditaba ka moka. Ba ile ba mo ganetsa . Ba mmotsa mo phoso e le nae. Bjale a ke bone gore madi a sele a ka lomela ngwana wa ka lerotse pele. Bjale mo o bolabola ka mokhwa o we, ngwana ke wa mang. Ke waka fela, madi a se aka. Ke be re gopola gore o ta a roga. Go bjale ngwana o wana dikhomo. Ka baka la dikhomo, o ta loma pele. Le ga go le bjale monna a fetša
2956 polabolo ya gwe ka gore ngwana le ge aana dikhomo fela ngwana a ba belegele.

6168 Pae o ile a ba moja-lefa ka moragô ga lehu la papagwe. Ba ile ba khobakana ka letsatsi la thobošo, mabapi le go supa moja-lefa. Bona beng ba leloko la bo mohu, ba ile ba dula thopa. Thopa e we ya bona e be e le ya go reera ka moja-lefa. Morerong wa bona ba hwetsana gore moja-lefa ke yena ngwana wa pele. Bangwe ba ile ke gogela kowa polabolong ya mohu, ba bangwe ba re, aowa go ka the ke gwa diraga . Ka moka mo le le bjale le no tsama le gasa madi a lena gothe. Ke moka ba boela khobong, ke ge ba yo supa Pae go ba moja-lefa. Ke moka tshupo ya bona ya fela e ta mo we. Mafello.

3.3: Ngwana wa the roto. Mafene.

6169 Mafene mo a tena moteng o mongwe, mong wa mote wa mafene , o tswa a rwele ka the tswana. Ke gona a yo tenago ka kowa moteng wa go thoka mafene. Mafene ke dilo tsa go silikiša kudu, ka gobane di wela ka dijong, kudu mabjaleng. Le go ja dijô a ja. Le go loma batho a loma. Bjale a tho-e-gile kudu. Ga go motho le ka o thii yo we a nyakago.

2957 Go bjale ka mosadi mo a ka thinya a thale ga gabô. O thapatsitše batswadi ba gwe gammôgô le monna wa gwe. Batswadi ba gwe ba swanetše go ntšha khomo ya go alola le-gogô, Ke ya go ba supa monna yo we a thintšego moredi wa bona. Le ge e be ba tha fêtsa go nyala, ke moka mothekô wa bona o ripegilê.

6170 O bikišwa ke bakhekolo. Ka nte go khopêla mosadi, ke gore thegô tha meeti. Ka moragô ga mo mokhonyana a lifišitše the thotolo, o wa goma a ya a dula gae ga gwe . Bjale batswadi ba mosadi ba ta nyakêla bakhekolo ke moka ba bikiša mothapatsa o we. Ditaô a di gôna gôdimu ga mosadi yo we. Monna wa gwe o e tuletše gae. O ta no bôna ba e tšwa ba e tetša. Le mokhanedi wa gore meeti a ka a gôna . Mosadi yo we ke gore o thintše ga fitiša go thinya. Thalo e ka no ba gône ya tswanêla . Fêla molaô a o dumele gore a thadiwê . Ka gobane motho o wa thinya a tswarêlwa .

6171 Go thabêlwa pudi goba go the ba thabele. Mosadi wa go loka ge a bikiwa, o beka ke monna wa gwe. Bo makhate ke dikharebe. Ba thebelwa pudi ya go ba palakanya. Wa go bikiša ke ba-khekolo ke yêna mothapatsa . Mokhonyana le ge a ka the ke a ba thabêla pudi a gona taba. Go thaba pudi ke go khatêga . Yo mongwe mokhonyana a ka no dirêla bakhekolo morogô fêla . Le ga go le bjale thôgô ba ka the ke ba rwala ba yo bega batswadi ba mosadi. Ba no jêla ganong fêle. Khanthe mo a bikišitšwe ke dikhare molala letsogô di ya lethôgô go bega batswadi ba mosadi gore ba tšo re thabêla pudi .

6172 Ngwana wa go tšwa ba rwele ka the roto a ke a e ba moja-lefa. Gona le phapano kudu le mosadi wa go ima monna wa gwe a ilê makhweng, ka gobane o imilê a le bogadi bja gwe. Batswadi ba monna ba ta beya morwa wa bona phôšô. Ngwana wa the roto o fo aana dikhomo fêla . Bakeng tha boja-lefa gôna a ka the ke a bo bôna . Mothomong a ka bo hwetšana ge a ilê a thabiša papagwe. Ke gore ya ba ngwana yo a kwago kudu, le go romêga a romêga. A kôna go lota papagwe. Le ga go le bjale go lumiweng ga

lerotse go ta no loma yêna pele.

2959 6173 Boloi bo a têna. Gantsi ge ba tha nyake peu ya monna yo we wa go imisa mosadi, ba the loya tha wa. Tho êmêla barwa mang pele. Ka nte le gore the loiwê, the ta no loma pele lerotse. Gwa bo-ntshagala gore ka moragô ga lehu la papagô thôna the ka ba tha dupella boja-lefa. Monna o wa tšisa go the loya. O dirêgore mong madi a gwe a šale a ija lefa.

6174 Malešaba o ilê a ya a rwele ngwana, ke the roto. Monna wa gwe e be e le Pidima. Mosadi yo we a ka a mo loša. Ba ilê ba isa pôoka gobane ke ngwana wa malome wa gwe. Monna o ilê a ya makhweng, go mmerekêla dikobô. Ka moragô mosadi wa gwe a šala a kwana le Ntopa. Ba ilê ba kwana ka baka la bongakana. O ilê a dumella yo we monkana wa gwe go têna ka motheyo. Ka moragô ga papadi e we ya bona ke moka a ima. Bjale batswadi ba mmutšisa, ke ge a ba botša gore o imišitše ke Ntopa. Mosadi mo ana le monna wa gwe, molato o rêra ke monna wa gwe. Ba ilê ba letêla monna mo a boya makhweng. Ke yêna the tima-mollô ka gobane ke ngwana wa malome wa gwe.

2960 6175 Pidima a boya makhweng. O gopotše go beka mosadi wa gwe. Mo a fithilê gae, ba mmotša gore re kwa ba ga makholo wa go, ba re ngwana wa bona o thinyane. O bilê o na le ngwana wa mothankana. Rena re ilê ra šitwa go rêra molato wena o the gôna. Monna o ilê a swaba le dikobô tša gwe. Bjale a re go bona mosadi yo we a nthata. Ka baka le we monna yo we a mo imišitšego a fete naê.

Nna ke nyaka dikhomo tša ka. Lerato a ba mamaretše. Lepokisi le bote ge le bula ke mong wa lona.

6176 Malešaba a re monna ke a mo nyaka, ke diyo thinyana fêla. ka moragô ga mantšu a monna, ba roma thebaka. Thepela ga bo makholo, o butšisa gore ba kwane go tšeyana. Pidima a re aowa ga go bjale, ke re monna yo we a mphê dikhomo tša ka. Le lona ke lentšu. Thepela o ba botša ka mokhwa o we. Thebaka tha ya. Tha fitha tha re ke rumilê ke monna, o re monna yo we a fete le mosadi, a mphê tšaka dikhomo a fete le mosadi

wa gwe. Ba ilê ba butšiša mosadi. Mosadi a re ke diyo thinya fêla . A ra kwana go tšeyana. Ke moka a boêtsa mantšú moragô .

6177 A lifiša Ntopa ka khomo tše nnê le pudi ya go phaya mpepana . Pele ga go lifiša molato o we, ba ilê ba lwa naê , a gana go lifiša . Khano ya gwe e le ya gore a ke tha mo nyaka. Ka moragô ga mo ba mo fentše , ba ya ba lifiša batswadi ba mosadi . Ba ilê ba ntšha khomo ya go alola le-gogô . Ke khomo ya go šupa mokhonyana mothinyi. Ka moragô ga mo ba mo šupilê mothinyi, ke moka a ya a mo lifiša ka dikhomo tše dingodilwego ka mo khakala. Ke moka molato wa mpa wa fêla o e ta mo we.

2961

6178 Bakhekolo ba bikiša Malesaba . Ba ilê ba mmikiša ka moragô ga mo ba lifišitše the thôtololo ga mmôgô le batswadi ba mosadi. Ke batswadi ba mosadi ba we ba ilego ba rapa bakhekolo ba go mmikiša . Ke ge bakhekolo ba felegetša ngwetši yo we wa mothapatša bogadi bja gwe. Ba ilê ba fitha ba mo sesebetša . Ke gore go mmeya bogadi, bona ba goma. Mokhonyana gore o kwatilê, a ka a ba thabêla pudi. Ba ilê ba goma ba šeba ka morogô fêla. Lentšú lona ba ilê ba bola gore re tišitše mosadi wa lena. Ba ilê ba amogêla mosadi ka lentšú le we.

2962

6179 Pidima a nanganêla bogwaragwara. Ka moragô ga mo bakhekolo ba gumilê , ba šala ba gobaganya monna le mosadi ka dithare. Monna a tswala mong madi a gwe, leina ba re ke Thekwale. Ba ilê ba mo rêla leina la papagô Pidima. Leina la ngwana wa the roto ke Thipa. Bjale monna a re go tswala madi a gwe, a re bjale peelo yaka e thabilê ka gobane ke tswetši moja-lefa. Ba ilê ba mo ganetša tsatši la mo ba loma difeka. A re go swanetše go loma madi a gwe pele. Ba re go ka the ke gwa dirêga, ka gobane mogolo wa gwe o gôna . Monna a bôna ga bote gore nka the ke ka khôna thelo. Go bônagala gore le mo ke hwilê ke moka o tilo ba moja lefa. Ke mo a šitwa gore a ka mmolaya bjang. Ke moka a ngala a napa a nanganêla bogwaragwara.

6180 Thipa a šala a ba moja-lefa. Ka moragô ga mo a nanganetše, ba hwetšana lentšu la gore o hwilê . Ba ilê ba leka go ganetšana kudu mabapi le go šupa ngwana yo we wa the-roto. Bjale banna ba bangwe bare, nke le re botšeng , gore go šitwa ka mokhwa mang, ka gobane go loma go loma yêna pele. Papagwe ge a ta ba a ya a hwêla mo we a tha tebego ke motho, ke bakeng la go loma. Ke wa dikhomo. Ke moka ba kwana ba mo šupa go ba moja-lefa. Ke moka taba ya bona ya fêla e ta mowe.

6181 Mantepana morwa wa gwe o ilê a lathegêlwa ke boja-lefa ka baka la go tšwa a e tetsa ngwana mo a e ta bogadi. Monna wa gwe o be a e na le basadi. Bjale a dira gore morwa Thegwapa e be moja-lefa. Thegwapa e be e fo ba mosadi fêla . Bjale Mantepana e be e le Thetima-mollô ka gobane e be e le ngwana wa malome wa gwe.

2963

6182 Mosadi yo mongwe a lumisa bana ba gwe. Ba ile ba leka ka maata go khala papagô bona. Le go mmotša gore ngwana o waana dikhomo. Moketšelo a ka a ukwišiša polabolo e we ya bona. O ilê a re keya kaya le ngwana wa pokolo ya mathaka. O ilê a ngala le godula le go robala ka ngwakong wa Mantepana. Mosadi a dira ka mokhwa o we a ratago. Lefa la gwe ka moka a le gafêla Mota-le-pula. Ke yêna morwa Thegwapa. Ka moragô ga lehu la papagô bona, ba hwetšana lefa ka moka lele matsogong a morwa Thegwapa.

6183 Ba ilê ba dira gore bana ba a baganê. Ka moragô ga thello tha mohu, ke moka ba khobakana go tilo thoboša bana ba mohu le tšhupô ya moja-lefa. Khomo ya thobošo e ilê ya bolaiwa. Bjale ge ba têna mabapi le tšhupô ya moja-lefa. Moratho wa mohu, a re mohu o šupilê morwa Thegwapa go ba moja-lefa. Ba ilê ba leka go phetaphetega empa a ba ka ba khôna thelo. Bjale mabapi le thotô . A re ka moka ga yôna o itše e jê ke yêna moja-lefa. Ba re mo we a go khonege, ba swanetše go ba abaganya. O ilê a re mo we go teba lena. Ke moka ba ba abaganya. Dikhomo tša morwa Mantepana ka moka

2964

WGM

di ilê tša latêla mong wa tšona. Dikhorō go ilê gwa ba tše pedi, bjale ka ge yo mongwe le yo mongwe a lumašana bana ba gwe. Mafello.

6184 Buntši bja batho ba loya tha hwa ba dira melemō ka thona. Ba the loya ka baka la go tšhaba go ba ba bolabola. Le gore the ka ba tha lomêla mong bana ba mohu, lerotse pele. Ditopo ka moka di a fêla. Khoši ya toga ngwe e ya šala. Ke moka moratho o šala a dutši tulo ya thona. Thona ke lentšu la nyatšo .

Temana ya 4: Ngwana yo a bitswago phasela.

6185 Mehuta ya bana ba diphasela. Phasela ke thelo tha go romêlwa. Bjale mo go bolwabolwa ka ya go tšwa e rwelwe. Ke bana, ke diphasela ka gobane bo mmagō bona ha tšwa ba diyo ba rwala. Ke mokhwa o we ba bitšiwago diphasela di a roba, ke dilo tša bo mma khukhuna. Bjale mehuta ya bana ba di-rotwana ke e : mosadi wa go nyadiwa le wa go the nyadiwê. Ngwana wa go bitšwa the rotwana, ke ngwana wa mosadi mosadi wa go nyadiwa.

2965

6186 Mosadi wa go the nyadiwê . Gana mo go hwetswa gore ke mehuta e mmedi. Mosadi wa go beetswa le wa go the beetswê. Mosadi yo wa go beetswa, ke gore o kwane le mosogana, bjale a ima a thešu a mo nyala. Ke moragō ga mo a imilê ya ba kwano ya bona e thale gōna. Ngwana yo we ke the rotwana ka baka la gore, o filo dira e le gore o be a kwane le yo mongwe. Batswadi ba bilê ba a-mogetsê mabotšo . Gantši monna o swanetše go mo thala, ge a thaka a diyo gapeletša ke batswadi . Ka gobane mo o šetšeo kwane naê, go boima gore batswadi ba go lokollê gore o thale. Ka lentšu le ke madimabe a go, le yo no we o mo lošago o ta fo dira bjale. Ke gore ke moka ke letsogō la go.

6187 Wa ge e le the beetswa, o bjale ka wa go thadišwa .Bana ba bona a ba bitšwi di-rotwana ka gobane e be ba thešu ba forane le motho. Wa go thadiša gantši ba go amoga bana. Ba re wena o ta ya o bêlêga ba ago. Bjale wa

2966

go the nyadiwe, ke gore wa go the beetsê ke motho. O nyala mmagwe, 'ge o nyaka le ngwana o ntšha khomo wa fa batswadi ba mosadi ke moka wa tšeya le ngwana. Ngwana yo we a bitsiwi the rotwana. O swanetše go ba moja-lefa.

6188 Bjale ka Malokweng le Malesa. Malokweng o ile a gola a ba a retša bokharebe a outši lapeng la mmagwe. O ile a ba a ba le mpa, a bêlêga ngwana wa mothankana. O be a gana mosogana. Bjale ka moragô ga mo a imilê, batswadi ba mmutšiša gore mpa o tšo e hwetša kae. O ilê a bola monna wa ga Thobetsane. Bjale monna o filo mo imiša fêla a nyake go mo tšeya. Ba ilê ba mo lifiša ka dikhomo tše nnê di nago le puđi ya go phaya mpepana. Ka moragô ga mo we ke ge a kwana le Malesa.

2967

6189 Malokweng o ilê a nyadiwa ke Malesa. Papago Malesa o ilê a ganetša morwa wa gwe, gore a the ke a mo tšeya, ka gobane o dirilê bo febi a thale lapeng la batswadi. Mosogana a re khomo ya go tswala le ya go the tswale o ka reka e fe. O ilê a fenywa papagwe ka taba e we. Mokhalabje o be a the tiriša a dirêla gore a o kwê morwa wa gwe gore o ta reng. Bjale a hwetšana gore morwa wa gwe a na pelaêlô. Ke ge ba thopha dikhomo ba yo nyala. Ba ilê ba ntšha khomo ba nyala le ngwana. Ke moka ba beka mosadi a tēna ka khorong ya ga Malesa.

6190 Malokweng a thala Malesa. O ilê a dula le mosadi dilemo tše ntabe. O be a šetše a belegilê naê ngwana wa mothankana yo we leina la gwe ba go mo rêla gore ke Ntekwane. Ngwana yo la a go ta naê, mo a e ta bogadi, yêna a mo rêla leina la Matšhatšhane. Mong leina la ngwana ke Mathulê. Matšhatšhane ke gore ngwana wa go hwetšwa lefokeng. Ngwana o imišwa ka ngwakong. O ilê a nyaka madi a gwe go fitiša madi a the-tšwa the bina. Bjale a re go mosadi bokaone ke gore re bjelabjetše peu e. Mosadi a ka a nyaka go kwa taba e we. Monna a dula a e pella. Bjale a bôna gore mafello a ta ba a bolaya ngwana. Ke ge a thala monna, a tšhaba

WGM

le monna wa ga Mohale.

2968

6191 Mohale o ilê a nyala mosadi ga mmôgô le morwa wa gwe Mathulê . Ka moragô ga mo a tšhabile le mosadi, tibiša batswadi ba mosadi gore ba khonyana ba lena ba nyakellê ka mono. Ba ilê ba botša the baka gore tho tibiša mothadiwa ka gobane mosadi a thale matsogong ga bona. Go ilê gwa ba bjale. Batswadi ba mosadi ba ilê ba mmotša thoto e we ba go e ja. Mokhonyana yo moswa o ilê a ntšha thoto ka moka e we ba ga Makholo wa gwe ba go ija. Ke moka ba e fa mothadiwa. Ke moka molato wa thalo wa fôla o e ta mo we. Malokweng a ya le Mathulê bogadi hjo boswa. Ntekwane o ilê a šala le papagwe.

6192 Mathulê o ilê a ba moja-lefa khorong ya ga Mohale . O ilê a ba le baratho ba bathano ba-thankana. Papago bona a ka a ba le leonya gôdimu ga Mathulê. O ilê a re ke ngwana waka wa mathômô , ka gobane mosadi waka o itšibutše ka yêna . Ka moragô ga lehu la papagwe, a šala a ba moja-lefa. Ke moka ke mafello a taba.

2969

(a) 6193 Mafura o ilê a imiša Mothoka. Mothoka o be a lošitšwe ke Raganya. A bilê a mo nyetše . Bjale ka moragô monna a ya bogwaragwara. O ilê. a ya bogwaragwara a šiya mosadi a thešu a mmeke. Dithaka tša gwe ka moka di ilê tša bikiwa, yêna a šala . O ilê a tenwa ke bogopê, ke mo a dira bonkana le Mafora. Ke moka a robala naê. Ka moragô ga papadi e we ya bona, ke moka mothepa wa ima. Papadi ya ngwana e ta le go lla. Ke gore bona beng e be ba bapala, khanthe ba dira molato.

6194 Tau ya bolaya e bolaela go ja. Qeriale ke Mafora. Batswadi ba ilê ba thekiša ngwana wa bona. Bjale a ba botša gore lerumu le le tšwa ga Mafora. Go hwetšana nnete gore ngwana wa bona o bolabola nnete, ke go romêla thebaka ga bo mosogana. Ba ilê ba dira bjale, ba romêla thebaka. Thebaka the we the ilê thaya, tha fitha tha tiegetša molato. Mosogana o ilê a e tumêla molato. Ke moka a fetola ka gore

tau ya bolaya e bolaêla go ja . Thebaka tha boetsa mantšu
a la . Ba ilê ba gana lentšu la go bolaêla go ja . Ba dira
gore molato o emêlê monna mo a boya .

6195 Mafora a tšhabiša mosadi. The beela ba beya
ntsweng, wa beya khopa e ya bôla. O be a thešu a loša mosadi.
Bjale a bôna gore gontšha dikhomo tše nnê tša go lefa molato,
ke go fatêla moragô . Ke ge a yo kwana le mosadi mabapi le
go tšeyana. Mosadi o ilê a dumêla. Ke ge a mo tšhabiša.
Batswadi ba mosadi ba ilê ba re mo a ka khôna go ntšha thoto
2970 ya mokhonya. wa pele ba ka fo tšeyana . O ilê a mo nyala.
Ke moka taba ya fêla . Ba letêla mokhonyana wa pele mo a boya
makhweng.

6196 Lentšu la e khopoleleng le ilê la ya. Ke bona
batswadi ba mosogana ba go fetola ka gore mong wa mosadi o ta
boya, a rêra molato ka noši . Ka moragô ga dikhwedi di the
di-kae a boya gae. Batswadi ba gwe ba mmegêla taba. Mosogana
a ba fetola ka gore le the ke la fêla pêlo, o ta boya gonna.
A ba ka ba šala moragô ga polabolo ya gwe. Ba ilê ba re re ta
re ke dipitsi re ta bôna ka mebala.

6197 Raganya a êtêla ba ga Makholo wa gwe.
Mokhonyana yo moswa o nyetše , le lentšu la gore ba e khopolêlê
le ilê. Bjale ba ilê ba makala mo a e ya bogweng. Bjale ba
gopola gore mothomong Batswadi ba gwe a ba mmotša . Ka khopolo
e we ya bona, ba mo alla legogô ka ngwakong. O ilê a thwa mo
we. A ba a ba butšiša gore mosadi wa ka o kae. Ba mmotša gore
o etilê . Ge letšatši le ya madikêlô , a ba laêla , ke moka a
goma a boêla gae. Ba ilê ba šala ba maketše. Le yêna a bôna
2971 ka mathô a gwe gore bogwe bo hwilê, ka baka la gore nkabe ba
ilê ba mmotša gore robala ke bošego .

6198 Raganya o ilê a šiya a dirilê the ngwe. Ka
moragô ga mo a tugilê, dipeelo tša batswadi ba mosadi tša
šala tša fetologa. Ba nyaka mokhonyana wa pele. Ka moragô
ga matsatši a the makae, mosadi yo la a go mo thala a robala
le nôga ka ngwakong. O ilê mo a re o wa tsoga a hwetšana nôga

e robetše gôdimu ga legogô. Mo a re joo nôga, ke moka ya
bjelabjela, monna a thešu a e bôna. Monna a re go mosadi,
o bola maaka. A ka a mo fetola. Ke moka ba napa ba homola.

6199 Nôga e be e bitša mosadi. Peelo ya gwe ya
gopola monna wa gwe wa pele. Ka tšatši le we le tša go ja a ka
a faga. Bjale monna a re go yêna , go kaone gore re ê mašemong.
A ka a mo fetola. Monna a kwa gore tala e mo oteletše , a
tšeya ngwana gore a ê naê mašemong . O ilê a mo a moga ngwana.
Ba thôma go ngangana ka yêna. Mmago monna a re le ta bolaya
ngwana yo we makhowa ba ta ba le têma . Monna o ilê a lethetša,
2972 ke moka a ya mašemong go apeya marotê . Mosadi a šala a loka
a ya ga gabô . Monna mo a boya mašemong a hwetšana e le
maruping.

(b) 6200 Mothoka a toga le monna wa gwe wa pele. Nôga
e la a go e bôna , e be e le monna a mmitša . O ilê mo a
fitha ka gae ga gabô, a hwetšana monna yo la wa pele a le gôna .
A kwa peelo ya gwe e thabilêkudu. Batswadi ba gwe le bona ba
thabilê. Mosadi a fagêla monna buušwa . Ka moragô ga mo ba llê
buušwa ke moka ba etetšana ba ya ga gagô monna. Batswadi ba
mosogana ba ilê ba tha dutši ba bôna meeti a têna . Mokhani
o ilê a khana. Mmago monna a ka a thabiša ke modirô o we
morwa . wa gwe a o dirileng. O be a thabetše mo go gapiwa
dikhomo. Tha godiya a tha ka tha ba gôna .

6201 Go tšhekha go a ja, go ja mong motšhekhi.
Monna o ilê a dula le mosadi , a tswala naê ngwana wa mothankana.
O ilê a šišimiša ke ngwana yo la a tšwago naê ga mothadiwa.
A re go mosadi, o wa a bôna madi a ka. Mosadi o ilê a dumêla .
A re ke ôna a we a swanetšego go šala a ija lefa laka. A re
go monna tše we di teba ke wena . Fêla nna ke bôna e le bana
2973 ba go ka moka. Ke fêla ke e kwa ba re ngwana o waana dikhomo.

6202 Monna a gopolêla ngwana lehu. Ka moragô ga
mosadi a mo fetotše ka gore ngwana o waana dikhomo, peelo ya
monna ya o kwa bothoko kudu. A bôna ga bote gore mosadi a
ka the ke a dumêla lehu la ngwana wa gwe. Le ga go le bjale

o ilê a leka ka maata gore madi a gwe a the ke a golêla ke madi a seke. O riale a botša banna ba gabō. Ba ilê ba mo ganetša, ba re ngwana a tšwe a rwelwe, ka gobane mmagwe o be a go thadilê . Bjale wa ya wa mothadiša ka matape ago. O tugilê a le matshegong. Ba ra mo la a no re go ima, a no go dulêla.

6203 Lehu la Raganya . Le ga ba ilê ba mo ganetša , khopolo ya go gopolêla ngwana lehu a ya ka ya gona. O be a fo dula a botša mmago ngwana, gore mo e be ke khōna go loya, ngwana yo o be a ka the ke a phela, ka baka la gore a ke nyake a golêla mong madi a ka. Peelo ya mmagō ngwana ya thinyega, ke moka a loya monna wa gwe. O ilê a bōna ga bote gore a ka ba a mmolaêla ngwana, a etša mo a mo tšere monneng ka makatika .

2974

6204 Ditaola di ilê tša tiya Mothoka. Ka moragō ga lehu la monna wa gwe, batswadi ba mohu ba belaêla lehu la ngwana wa bona. Ka pelaêlō e we ya bona, ba dira gore ba tšwe ba yo kwa lehu la ngwana wa bona. Ge ba tšwilê ke moka ditaola tša tiya mosadi wa gwe. Monna wa ngaka o ilê a ba thalošetša ka mokhwa o we a loilwego ka gōna. Le bona ba ilê ba dumêla bjale ka ge ba kile ba ganetša mohu. O loilê ke mosadi wagwe , ka baka la gore monna o be a nyaka go bolaya ngwana wa mosadi wa maitšibulo. Moloi le yēna o ilê a e tumêla . Ke moka ba laêla ngaka ba boya gae.

2975

6205 O lumile ke mpja ya gwe. Ka moragō ga mo ba tšo boya ngakeng, ba khobakana khorong ya bo mohu. Ba laudiša ka mokhwa o we ngaka e laudišitšego lehu la mohu. Molato o ta lefa ke mang. Ba bangwe ba re batswadi ba mosadi ke bona ba we ba swanetšego go lefa. Buntši ba re di a kwala fêla a di kwale, ka gobane mosadi ke mpja ya rena. O ta fetša lešaba ka go riale mo we .Ngaka e bolabotše gore mosadi a loe, o khopetse the thare ka baka la gore monna o be a nyaka go mmolaêla ngwana. Taba e ngwe ge le re batswadi ba lefe, bona ba ka lefa fêla ba ta tšeya ngwana wa bona. Ba re ga se molato mo ba mo tšere. O ta tsoga a boeletša. Ke moka taba ya bona ya

WGM

fêla ka gore o ta tsoga a boeletša .

6206 Nkope a ba moja lefa. Ka moragô ga polabolo e la ya gore o ta tsoga a boeletša, a ka a boeletša . Bjale ka moragô ga mo thello the fedilê, ba goma ba ya ba khobakana mabapi le tšhupô ya moja-lefa. Ba ilê ba šupa yêna ngwana yo la a tšwago naê. Ngwana a še the rotwana, ka gobane mmagwe o be a tha-dilê . O ilê a mo tšeya a le matshegong. Mafello a taba.

6207 Modula lapeng la mmagwe le mothadišwiwa . Dikharebe tše dingwe di fo ba meretsenene. Ke gore ba fo gana banna ba dutši malapeng a bo mmagô bona. Masogana a e ta a lošba gana. Mafello ba ba ba ima. Bjale ka moragô ga mo we, ge ba lošwa ba dumêla . Mološi a mo nyala ga mmôgô le ngwana wa gwe. Ngwana yo we a bitšwiwi the rotwana. Ge a ilê a the mo nyale ngwana yo we ke moka o šala le bo makholo wa gwe. Le-lopo la gwe e ta ba la makholo wa gwe. Gantsi ba fêla ba nyala le ngwana ka gobane thepa ya gwe ke khomo. Wa go thadiša , ge a ka nyala le ngwana, ngwana yo we a bitšwiwi the rotwana. Mafello.

2976

Temana ya 5: Moja-lefa a hwa, a siya ba moja-lefa.

6208 Ge mong moja-lefa wa thoto a ka hwa , a šiya barwa ba gwe. Bana a ba ke ba bêlêga mafatha, ba bêlêga ka go latelana. Mogolo wa bona ba we, ke yêna yo we a swanetsêgo go šala a ija lefa. Bana ba we ka moka ga bona ba ka the ke ba ba bo moja-lefa ka moka ga bona. Theema the re khoši ya toga ngwe e ya šala . Sako la thoka thobêla ke mojano. Ka moswana gwa hwa yo la, yo a mo latšlago o wa rotoga. Go fo thepela bjale vjale.

Le ge bana ba ilê ba bêlêga mafatha, gona le ngwana wa go-wa pele. Bakeng the bana ba mafatha, molaô wa bagolo-golo go a ilê . Ngwana yo we a šalago a e wa ka moragô ke the thôla. O wa bolaiwa. Motho ke khomo o swanetsê go bêlêga ngwana. Ke

2977

pudi e we e bêlêgago mafatha. Motho o dira dikhwedi tše mabala a nkokotwana, ka khwedi ya nkokotwana o tēna ka ngwakong,

ke moka o bēlēga ngwana. Khomo le yōna e bjale. Ke mokhwa o we ba re go motho ke khomo.

6210 Moji wa thoto o ilē a bēlēga ke batswadi, le yēna a na le baratho ba gwe. Mabapi le baratho ba gwe, o swanetše go ba tšeiša basadi ka moka ga bona. Lefa le we la go šala ke lona le we a ta šalago a le ija. Baratho ba gwe a ba tha tentšha theata, ge e le kabēlō ya bona ke basadi ba la a ba tšeišitšego. Ge a ka hwa a šiya bana, bana ba gwe ke bona ba we ba ta šalago ba ija lefa. A še bana ka moka, ngwana yo mogolo ke yēna moja-lefa. Baratho ba mohu a ba na taba le lefa le we.

2978

6211 Molaō o wa ka gōdimu ke wa monna wa mosadi. Ge e le monna wa monna wa basadi, a go bjale. Monna mo a ilē a hwa a šiya barwa, barwa ba we ba ilē ka malapa a bona. Ke gore ka bo mmago bona. Lefa la gwe le swanetše go abagana malapa a gwe ka moka. Morwa yo mongwe le yo mongwe yo mogolo, o swanetše go hwetšana kabēlō. Kabēlō e we ya bona e swanetše go ya ka go lekana. Go ka šala khomo ge ba ba abaganya. Khomo e we e ka fiwa moja-lefa, ge melaō ya lehu ka moka e fedilē. Ke ōna molaō wa monna wa basadi.

6212 Thokōmēlō ya melato ya mohu. Pele ga kabaganyo, ba swanetše go teba melato ya mohu. Ge mohu a ilē a šiya melato, ba swanetše go lefa melato ya mohu pele. Ka moragō ga mo ba bōna gore melato ya mohu e feletše, ke gōna ba ka šalago ba abaganya barwa ba mohu lefa. Ka gobane ba thoka go dira bjale e ka ba khopa nneš. Ke gore moja-lefa a ka theke a dumēla go lefa molato, ka gobane lefa ba abagane. O tanyaka gore ba lefē molato ka moka ga bona. Melato ya bathong, ka moka ga yōna e šira ke yēna moja-lefa. Ge ba ilē ba lefa, ka moka thoto e we ke ya mong moja-lefa. Kabagano ya thoto ke e we ba e hwetšanego e le ka šakeng.

6213 Molaō wa monna wa lapa, a o swane le wa monna wa lapa. Monna wa lapa, ke gore monna wa mosadi. Bjale monna yo we wa lapa o bitšwa gore ke legaola. Monna wa malapa ke

WGM

290079

gore monna wa basadi. Bjale yêna o bitsiwa gore ke monna. Monna ke motho yo we a bolotšego bodikana le bogwêra . Bjaš legaoła, le bolotše bodikana fêla . Komeng ya banna a têne . Ke gore maganeng a banna. Bjale ka ge le yêna e le monna, a ka leka go bolabola mo we maganeng a bona. Fêle dipolabolo tša gwe a di šadiwi moragô .

6214 Melaô ya banna ba lapa le ya banna ba malapa. Monna wa lapa a tswenye ke thelo. Ge a tšo kobêla nama ya khomo, o fo fitha a fa mosadi a peya. Kobô o rêka ka mokhwa o we a ratago. Monna a hwetšane boima kudu. Monna wa malapa o swere tau ka dikana, a e lethetša ke moka ke lehu la gwe. Mo a e tšwa le thekobêla tha nama, o swanetše gore lapa le lengwe le le lengwe, le hwetšane bo nyanyana. Ge a rêka dikobô o swanetše go rêka tša mmala ka o thii. A bêta lehudu, ka moka ga bona ba swanetše go hwetšana mahudu. Thelo the thengwe le the thengwe a tha swanêla go thaêla yo mongwe. Ke bjôna boima bja monna wa basadi, ka gobane le bona ka moka ba mo tsolêla . Ke mokhwa o we lefa la gwe le ababanywago.

2980.

6215 Sebaše o be a na le basadi ba ba bedi. Mosadi wa gwe wa pele e be e le Mokhatšo. Wa bo bedi e be ele Mapulê. Leina la ngwana wa Mokhatšo wa Mothankana e be e le Madome. La ngwana wa Mapulê wa mothankana e be e le Katilê. Papago bona e be e le molugi wa dišego . Batho e be ba di rêka ka dipudi le ka ditšhalete . Ka moragô a rêka dikhomo.

6216 Sebaše a hwa. Motho a ke a thoka molato. Pele ga lehu la gwe, o ilê a botša barwa ba gwe gore ke ilê ka tšeya dipudi tša Mphapa tše nuê, ka re ke ta mologêla dišego tše pedi. A ka diyo di tšeya , ke yêna a go mpha a re ke mologêlê dišego tše pedi bjale ka ge a na le basadi ba ba bedi. O ilê a bala ba we ba nago le melato ya gwe. Ke ba we ba go tšeya dišego tša gwe, ba re ba ta ta ba mo fa. Bjale a re go Madome o šale o rêra melato e we. Ka moragô

WGM

ga ditaélō tša gwe matsatši a thešu a ba makae, ke moka a hwa.

6217 Madome a šupiwa go ba moja-lefa. Khoši a e thelefe go thalefa molata . Ka moragō ga thelo banna ba ilē ba khobakana mabapi le tšhupō ya moja-lefa. Ba ilē ba šupa Madome ka baka la gore ke ngwana wa mosadi wa pele. Mohu ka šakeng la dikhomo o be a šilē lesome la dikhomo le khomo ka e thii. Lipudi e be e le le some la tšona di nago le dipudi tše thaano. Go ba-diwa fēla tša ka mašakeng kante le tša melato.

2981

6218 Morērō gōšimu ga lefa. Ka moragō ga mo ba šupilē Madome go ba moja-lefa, ke moka ba tēna morerong wa lefa. Madome a ka a gopola taélō ya go šiya ke papagwe, ya gore le tšee dipudi tše nnē lefē Mphapa. Katilē le yēna a ka a nyaka go mo gopotsa. O ilē a fo homola, a re o ta no ba a di bōna, ka gobane ke yēna yo mogolo. A lebella fēla moabē o we a ta fiwago. Morerong wa bona, ba hwetšana gore molaō wa monna wa malapa, ke gore ba abaganywe. Melaō ka moka ya lehu ba e dirilē . Bjale ka šakeng la dikhomo go setšē dikhomo tše nkokotwana le dipudi tše lesome le pudi tše tharo. Dikhomo tše nnē ba ilē ba di fa Katilē le dipudi tše ntabe. Moja-lefa a fiwa dikhomo tše thaano le dipudi tše ntabe. Pudi e ngwe ba ilē ba e bolaēla khoba. Ke moka kabaganyo ya lefa ya fēla. e ta mo we.

6219 Mphapa a ya go rēra dipudi tša gwe. Ka moragō ga tšhupō ya moja-lefa le kabaganyo ya lefa, moreri a fitha . O be a tha litilē go nyaka go kwa gore moja-lefa ke mang. Bjale a kwa gore moja-lefa ke Madome. Ke moka a ya go yēna. A fitha a mmotša molato o we wa go dira ke, mohu. Ke gōna a gopolago lentšu la mohu. O ilē a bitša morwa rragwe. A re go fitha a motša taba e la ya dipudi.

2982

6220 Go ilē gwaba khopa nneš . Ka moragō ga mo a mmutsetše, ke moka a mo fetola ka gore di teba ke wena mogolo. Bjale moja-lefa a re o wa kwala, bjale ke ra gore

WGM

lefa re setse re abagantswe ka lona. Ka baka le we, wena o swanetse go ntsha dipudi tse pedi le nna ke ta ntsha tse pedi. Ka goriale mo we re ta ba re gethantshitse dipudi tsa gwe re mo fe . Katile a ka a dumela . O ile a re nna a ke mogolo, ke wena yo we o swanetsego go ntsha ka gobane o papago rena lehono. Moja-lefa le yena a ka a kwisifa. Bjale a fetola Mphapa ka gore, ke khopa mne . A re go moja-lefa, ga go le bjale , nna ke ya go bega khorong. Moja-lefa a re, bokaone nna ke bitse banna ba te ba re gakolle . Ba ile ba kwana mo we. A mo fa letsatsi la go boya ka lona.

2983 6221 Banna ba ile ba re Madome a ntsho dipudi a fe Mphapa. Banna ba ile ba khobakana, ka pitso ya moja-lefa . O ile a thalosa ka mokhwa o we a gakanago le morwa rragwe ka gona. Morwa rragwe a thalosa ka mokhwa o we a sitwego ka ona. Ka morago ga dipolabolo tsa bona, banna ba re go moja-lefa, ke wena yo we o swanetsego go ntsha dipudi tse we, ka baka la gore legatong la mohu go dutsi wena. Katile a swanela go ntsha ka gobane ke ngwana wa go. Mo la o gopolle pele ga kabaganyo, gona nka be go lifilwe molato pele, ra khona re le abaganya. Madome o ile a o kwa mantso a banna. A re ke le kwile. Nyatsa molala e hwile molaleng. Ke moka a ntsha dipudi tse nne a di fa Mphapa. Molato le taba ya bona ya fele e ta mo we.

6222 Molaô wa monna wa lapa. Bjale ka ge go thalutswa gore molaô wa monna wa lapa a o boima. Ka nnete a o boima. Le taba tsa monna wa lapa le barwa ba gwe ga di boima. Mogolo wa bona ke yena moja-lefa. Le bona baratho ba fo dula ba teba gore mogolo wa bona ke yena papago bona. Ga go ngwana le ka o thii yo we a ka ngunagnunago go mogolo wa bona a ija lefa la go siya ke papago bona.

6223 (a) Ranotodi le Morebudi. Ranotodi ke monna, mosadi wa gwe ke Morebudi . O ile a ba le barwa ba banne . Maina a bona ke bo : Magotsane , Mpenya, Matsopha le Sontaga. Ba ile ba atega ba belaga le dikhsitsedi tsa bona. Papago

WGM

2984

bona a ba tšeisa basadi ka dikhomo tša go-tšwa dikhaitšedi tša bona. Mokhalabje yo wa e be e le ngaka. Thoto ka moka ya bongaka bja gwe ya šma ka lešakeng. O ilê a gana go tšeya mosadi wa bobedi. A re basadi ba ba bedi ke bo mo tšhela tšhego .Monna mo a hwilê o swanetše go šielana bana ba gwe monyanya.

6224 Go ilê gwa hwa mosadi pele, ka morago ke monna. Mosadi wa Ramotodi a hwa. O ilê ka moragonyana ga thello tha mosadi wa gwe, ke moka le yêna a hwa. Ba be ba setše ba mo gapeletša go tšeya mosadi. Lehu la tšena ka gare. Ke moka ditopo ka moka tša fêla . O ilê a hwa a tha laêla bana ba gwe. Mohu go kwagala gore o ilê šiyalefa la dikhomo, dipuui, dinku le dipokolo . Thoto e we ka moka ke ya barwa ba gwe. Moja-lefa wa thoto ke morwa wa pele.

2985

6225 Magotšane a šupiwa boja-lefa. Ke molaô wa gore moja-lefa a fêlê a šupiwa . Le ga go tibiwa gore moja-lefa ke mogolo wa bona. Ba swanetše go mo šupa pele ga baratho ba gwe . Ga gona le yo a nago le pelaêlô a bola bolê . Le go laya baratho gore ba mo tebe gore ke yêna papago bona. Ka baka le we ba swanetše go mo thompha. Ba ilê ba mo šupa . A gwaka gwa ba le ngwana yo a belaêlago . Bakeng tha lefa le go tšena a ba ka ba tšena. Ke baka le we lefa la mohu ba go ba ba tha le tebe ga bote gore le le kakang. Ka moragô ga tšhupô e we ba palakana.

6226 Magotšane a ka a dula lefa gôdimu ka maragô. Go dula thelo gôdimu ka maragô, ke bohoba bja go nyaka go ja o le nnoši . Ka moragô ga mo ba palakane, a šala a gopola go nyaka go fa moratho yo mongwe le yo mongwe kabêlô . O ilê a bitša batho ba the ba kae. Ke moka a fa moratho yo mongwe le yo mongwe kabêlô ya gwe. A re go bona, le lena le ta 'lêla gona. Di ta le thuša medirong. Baratho ba ilê ba thaba kudu. Lefa ka buntši la šala matsogong ga Magotšane .

(b) 6227 Magotsane a hwa a šiya digatampu tša gwe ka peui. Digatampu ke gore bana ba banyana. Dipolabolo tša batho di ka the ke tša khōna ke motho. Ba ilê ba nyaka go tsoša ditopo ka moragô ga lehu la moja-lefa. Ba gotšeletši ba mollô ba re ba diyo mmolaya, ba nyaka go šala ba ija lefa. Le ga go le bjale baratho ba mohu a ba ka ba šala mantšu a we moragô. Go ilê go bëlêga Magotsane ka moragô ga bëlêga Mpenya. Ke yêna yo we a go šala a lêla bana ba moja-lefa. Thoto a ka a e thinya, o ilê a re ke ya bana ba mogolo waka. Morwa Magotsane yo mogolo e be e le Ramotodi.

2986 O ilê go gola ke moka Mpenya a mo gafêla lefa la gwe. Ke moka taba ya fêla e ta mo we.

6228 Mpenya a ka a nyaka go dira bobé. Ge la e be e le yo mongwe, nkabe a ilê a thinya lefa, ka baka la gore lefa ke la go šiya ke papago bona. Bjale ka baka la go teba gore a la mo lebana, a ka a thinya. O ilê a fo dula le mmago bona fêla . Ke molaô wa gore mogolo a hwa, moratho o šala a outši le mosadi. Mo la a hwê a thešu atšeya mosadi, lefa e be e ta ba la Mpenya. Mpenya le yêna a hwê a thešu a ba le lapa, lefa e be e ta ba la Matsopha. Ke moka go fo thepela bjale bjale.

Temana ya 6: Ge mohu a ka šiya bana ba banenyana.

6229 Monna o wa hwa o šiya bana ba banenyana. Monna mo a ilê a hwa a šiya mosetsana go-ba basetsana, lefa le ba diateng tša mmagô bona. Ke gore ke yêna yo we a swanetšego go laola lefa. Baredi ba mohu ba ka the ke ba laola, ka gobane ba magadi a bona. Molaô wa the ga gešu ke gore

2987 dikhomo tša moredi yo mongwe le yo mongwe di tšee mosadi. Ka baka le we, ke gore moredi yo mongwe le yo mongwe o swanetše go ba le lapa la gwe. O bitša mosadi yo we mammuwi. Ke gore ke mammuwi wa dikhomo tša gwe. O tšerwe ka dikhomo tša go monyala.

6230 Bomamuwi le bagadibô ba bona. Bagadibô ke bona ba tšwi ba dikhomo, ke moka tšo tšeya bomamuwi. Mogadibô ge a bôna mammuwi wa dikhomo tša gwe, o re ke mammuwi wa dikhomo tša ka. Mammuwi o re ke mogadibô . Ge ba dutši ba bitsana ke mogadibô mogadibô . Ke gore mogadibô o ra mammuwi o re mogadibô. Mammuwi le yêna o re mogadibô . Ke moka o ka the ke wa teba gore bomogadibô bja bona bo šupang mang. Tebô ya bjona ke gona o ta kwago ka gore yo ke mogadibô , yo ke mammuwi. Morwa wa mogadibô o swanetše go tšeya mosadi lapeng la mammuwi.

6231 Bobôtana. Ke gore mosadi wa go the be le bana. Kudu lentšu le bolwa bolwa ka bana ba bathankana. Ka gobane monna a ka hwa a šiya baredi. Bjale baredi ba mohu ba šala ba nyadiwa. Mothologadi o swanetše go ba monna, ka gobane ke yêna mong wa lefa. Mo di tšwilê bošego, di swanetše go bôna ke yêna . Medirô ka moka ya dikhomo e gôdimu ga gwê . Ke lebaka le we a tilogo gopola bobôtana . Wa o kwa a re bobôtana bo a tswenya, mo la e be ke na le ngwana wa mothankana nkabe ke tha di bone.

2988

6232 Monna mo a ilê a hwa , a šiya mosadi wa gwe a tha tswara bana. Monna yo o hwilê , o šililê ngwana wa mosetsana go ba basetsana. Bjale mosadi wa gwe noga e tha šoma . Ke moka a šala a dula le monna, a bëlêga ngwana wa mothankana. Ngwana yo we ke moka ke moja-lefa. Lefa ka moka la gošiya ke mohu le swanetše go letêla yêna. Gamnôgô le dikhomo tša go nyala dikhaitšedi tša gwe. Ke yêna mong wa tšôna. O ta dilaola ka moragô ga mo a gudilê . Ge thale ngwana molaudi wa tšona ke mmagwe. Bogoši bja motho yo moso ke basadi. Ka moragô o ta bôna agilê mote o mogolo. Ke bohumi bja ka lapeng la bô .

6233 Monna o wa leka go sokolla noga ya mosadi. Ke ge a bona mosadi a a tetše ke thari ka e thii. Thari ya bathankana fêla . O wa leka ka maata go alafiša mosadi gore a tsware le thari ya basetsana. Ka gobane bathankana

2989 fêla ba tilo mo tswenya ka go thoka tha go ba tšeiša basadi. Go bjale ka ge a tswara bana ba basetsana. Le gôna o swanetše go leka ka maata gore a sokollê noga ya mosadi. Go dirêla gore lefa le be le mong wa lona. Ngwana wa mothankana ke pheko. Wa mosetsana o gudiša dikhorro tša ba bangwe.

6234 Khudišo ya leina la mohu, ke go tšeya mosadi. Mothologadi o swanetše go tšeya dikhomo a nyale mosadi ka tšôna . Ka baka le we, mosadi mo a ilê a (tswala) go bêlêga ngwana wa mothankana ke yêna yo we a tilogo go ba moja-lefa le khudišô ya leina la mohu. Leina la gwe ba ta mo rêla la mohu . A go khathalege gore mosadi yo we wa go tilo godiša leina la mohu o tšeya ke mosadi. Dipôô a di thoke. Di ta têna ka ngwakong wa mosadi, tša bêlêgisa mosadi.

2990 6235 Tšapakeno diphala ke tša khale. Le pakaeno mosadi o wa tšeya mosadi. Bjale phapano ya pakaeno le tša khale. Mosadi o be a tše mosadi, ke moka ba šupe mosadi gore monna yo o ta phelago naê ke yo. O be a dumêla monna yo we ba mo šupilego . Ke tša khale. Pakaeno bare tše we ke tša khale, ba go ba ba e fa monna. Bona lehono ba re monna a ba fe. Mosadi mo a ilê a tšeya lefa la go šiya ke monna wa gwe, a tšeya mosadi ka lona. A mo šupi monna yo we a ta go dula naê. Yêna ka noši , o ta no bôna a mmege monna yo we a ratanego naê. Go ba monna yo we e no ba motho fêla, a gona taba mmatswale wa gwe o swanetše go fo leboga.

6236 Burwane o ilê a hwa šiya mosadi wa gwe e le moopa. Leina la mosadi e be ba re ke Pulaane . Mathomô a monna o ilê a bonagala e le monna . Ka gobane o ilê a iniša mosadi yo mongwe wa khorong ya ga Raganya. Mosadi yo we o ilê a bêlêga ngwana wa go swana naê . Ka moragô ga mo we ke moka a beka wa gwe mosadi. O ilê a dula le mosadi dilemô le mô , noga ya pupi e tha a mogele madi a monna. O ilê a no

ba a hwa mosadi wa gwe a the na ngwana.

2991

6237 Moja-lefa ya ba mosadi wa gwe. Ka moragô ga thello tha mohu, ba bo leloko la mohu ba ya ba khobakana lapeng la mohu. Ba ilê ba thôma go rêra ka lefa la go šiya ke mohu. Mohu o be a gopotše go ta tšeya mosadi yo mongwe. Ka baka le we medirô ya gwe ka moka e be e le ya go rêka dikhomo. O be a šoga mathêbô le go loga dišego . Ka medirô e we ya gwe, o ilê a rêka dikhomo tše thaano. Ke tšona tše we a go dišiya khakala. Bjale a na ngwana lefa le swanetše go dira bjang. Lefa le na le mong wa lona. Ke la mosadi ka gobane ke thoto ya monna wa gwe. Ba ilê ba le šišla mosadi. Ba re go yêna mosadi o wa gudiša leina la monna wa gwe. Ke goriale mo we ke gore o tšee mosadi, teng ga malokwa a go swane, mogongwe, o ta ta a bêlêga .

6238 Pulaane a bêlêga ngwana wa mothankana. ka moragô ga mo ba mo gafetše lefa, a šala a dula le monna yo Ramotodi. Monna yo we ke wa leloko le šele . Ba leloko la bo mohu ka moka ga bona o ilê a ba gana. Ka moragô ga mo a dutši le monna yo we, ke moka a feta ke khwedi. A gopola gore ke the tsele. Ke bolwetši bjo bongwe bja basadi. O feta ke khwedi, ka khwedi ya bo beci ke moka maši a falla. Khanthe ke moka ke mpa. Mafello a bêlêga ngwana.

6239 Leina la ngwana ke Dimakatšo. Tang le bônê di-makatšo . Ke ba bone mo ba yo bôna ngwana. Ba mmitša Dimakatšo ka baka la gore e be go the na le motho yo a kholwago gore mosadi a ka bêlêga . Bjale ba gopolêla mohu gore e be e le kongwe. Ke mo we ba bangwê ba ilego ba re, o kilê a imiša mosadi e thale lesogana. Dipolabolo tše we ka moka di ilê tša fêla .

2992

6240 Dimakatšo a ba moja-lefa. Ka moragô ga mo ngwana a belegwe , mmagwe a bôna ga bote gore ke moka lefa le tšwiê disteng tša gwe. Dikhomo tše la tša go šiya ke mohu tše napa tša éma ka šakeng, di emetše ngwana , ka gobane ke tša gwe. Ka moragô ga mo a gudilê, ke yêna yo

we a ta go tsoša leina la mohu. Ba ilê ba lêla ngwana go fithêla a gola. Bjale ba bona gore ke monna, ba mo gafela lefa la gošiya ke mohu papagwe. Di be di tswelêše di tatsitše lešaka . O ilê a tšeya basadi ba ba bedi ka tšona . Mosadi wa pele a bêlêga ngwana ba mo rêla leina la burwane. Ke moka leina la mohu le tsugilê . Mafello a taba.

2993 6241 Makadikwa a hwa a šiya mosadi wa gwe a na le bare di ba ba bedi. Maina a bare di ke bo Maredi le Tshetha. Mosadi yo we wa gwe ke Mabore . O ilê a mo šiya a tha mamiša Tsethu . Gwa bônagala gore nšga ya pupi e tha šoma. Ka moragô ga lehu la monna , ke moka a lla thello tha monna wa gwe the fêla . Ke moka a khethana le Magabe. Ke monna wa khoro e šele . Ka moka ba bo leloko la monna o ilê a ba gana. Lefa la mohu le ilê la ba matsogogn a mosadi.

6242 Mabore a bêlêga ngwana wa mothankana. Ke ka moragô ga mo mong monna wa gwe a hwilê . Ngwana yo we leina ba mo rêla gore ke Legofu . O ilê go bêlêga ngwana yo we ke moka noga ya pupi ya ngala. Ke gore ke moka a the tha bêlêga . Manyalo a bare di ka moka a šma ka lešaka gammôgô le lefa la go šiya ke mohu. Ka moka ga tšona di emtše ngwana, ka gobane moji wa lefa ke yêna . Ngwana yo we ge e thale yo monyana molaudi wa mafa e be e le yêna Mabore. Ngwana a re gogola ba mo gafêla mafa ka moka ga ôna . O ilê a tšeya mosadi, a bêlêga ngwana wa mothankana. A mo rêla leina la Makadikwa. Ke moka leina la mohu la tsoga. Mafello a taba .

2994 6243 Mašumu o ilê a hwa a šiya mosadi le bare di ba ba-raro. Mmagô bona o be a tha bêlêga. Monna pele ga gore a hwê , o be alafiša mosadi wa gwe, gore a be le thari ya bathankana. Bjale fapana le modirô o we wa gwe, a thešú a o bôna . Mosadi a lla thello tha mogatša gwe.

6244 Ntheti goba Buswaana a ba moja-lefa. Mong leina la gwe ke Ntheti. Leina le la Buswaana o ilê a diyo e thêla ka noši, ge a šetše a bôna mothako o we a o thakago. O ilê a šala a beula ke moratho wa mohu. Ke gore o ntšha pudi, a mmeula meriri ya mafello. Goriale mo we ke gore ke

moka o mo segetše . Dikhomo di lala di tšwa bošego . Bjale motsogi wa go di thibela bošego ke mong. Ke yena mothologadi ka gobane thoto ke ya gwe. Monna yo la a go mo segela a tšhaba go lala a fela boroko, bja go lala ba rakisa dikhomo bošego, a ya a dula ka lapeng la gwe . O ilê a ba a robêga leoto bošego . Ke ge a e thêla leina le we la Bušwaana bo a tswenya bo ja nkata ya khomo.

6245 Bušwaana a ntšha dikhomo a di fa khaitšedi ya gwe. A goma a tabolana le monna wa ga Mongale. Dithare tše la tša go fetola thari di ilê tša soma . Ka moragô ga mo a dutšî le monna yo wa ga Mongale, a ima. O ilê a bêlêga ngwana wa mothankana. Leina la ngwana ba mo rêla Lephatšî . Ba ntšha khomo ba fa mong wa dithare.

2995

6246 Lephatšî a ba moja-lefa. O ilê a re go thalefa, ke moka a thôma go mo thalošetša dikhomo tše la tša go ya ga malome wa gwe. Ke di isitše ka baka la go bona di tswenya. Ke di beilê ke gore o ta mphe mosadi. Batho a ba ka ba khobakana, o ilê a no gafêla ke amagwe. O ilê a tšeya dikhomo a tšeya mosadi ka tšona. Mosadi a tswala ngwana wa mothankana. O ilê a rediwa leina la Mofola. Ke leina la Mašumu ka gobane ke la papagô Lephatšî . Ke mafello a taba ya Bušwaana. O ilê go bêlêga ngwana ke moka bušwaana bja rêle .

6247 Maphikulugê a šiya mosadi le baredi ba banê. O hwilê mosadi wa gwe noga e šetše e ngadilê . Ka moragô ga thello tha mohu, ba ilê ba khobakana lapeng la mohu. Ke ka tsatšî la thobošo. Moratho wa mohu yo we a go ba a bitšîwa Lepono , a ntšha pudi ya go beula mothologadi. O ilê a gana, a re o nyaka go beula ke khaitšedi ya gwe Mpolobotse . Bjale ba leka go mo ganetše , le yêna a no tswêla pele le go gana. Khaitšedi ya go o ta go beula ka mokhwa mang. ka gobane khaitšedi ya go ke tšhita re lebane. Ke gore ke letswêlê la khaitšedi o ka the ke wa le tswara. Khaitšedi ya gwe o bilê a ntšha pudi ya go ameula. Ka baka le we ke gore a nyake monna ka lapeng la gwe.

2996

WGM

6248 Ngwana Mpholwane a ba moja-lefa. Ka moragô ga mo thello tha mohu the fedilê, ba ilê ba khobakana mo we lapeng la mohu. Ba khobakanêla fêla gore ba botse mothologadi gore a the ke a ka dikhomo ka legano. O swanetse go tseye mosadi yo we e ta tago a tsoša leforô la mohu. Ba ilê ba mmotša ka mokhwa o we. Le yêna o ilê a dumêla . Ke moka ba mo šielâ lefa la baredi ba gwe.

2997 6249 O ilê a tseye basadi ba ba bedi. Baredi ba gwe ba bararo ba ilê ba nyadiwa. Ke moka a tseye dikhomo tša go nyala baredi ba ba bedi, a tseye basadi ka tšona . Dikhomo tša moredi wa boraro di ilê tsa êma ka lešaka, ka gobane mosadi wa pele e be a belegilê ngwana wa mothankana. Leina la ngwana ba mo rêla Maphikulugê . Mothologadi a re monna waka o tsugilê . Dikhomo di swanetse go êma ka lešaka , di mo letêlê .

6250. Lchudu le beya ke mothe . Ke tšona tša pakaeno di phala ke tša khale. Go bêlêga bana ba basetsana fêla ke mothalo. Basadi ba la e ke ke mo ba be ba lakane. Ka moka ga bona ba ilê ba e kêla le malore. Mokhekolo a šala a le nyanyaneng. Maano o ruta ke ba bogadi bja go. Bjale o ilê a gana ba bogadi bja gwe . Le bona ba bogadi ba ilê ba ntšha mathô ba lebella ba re o ilê a re o ta dikhôna, lehono a dikhônê. O be a tšo-fetše. O ilê a ba botša . Ba bagolo mo ba gana, a ba ke ba re nngi. (sowa.) Ba fo dumêla. Gore ba gana o ta bôna ba tna šome mo we o ba butšitšego .

2998 6251 Dikhomo tša baredi ba Maphikulugê di ilê tša ya ka lewa. Ngwana Mpholwane o ilê a hwa a bolabola gore dikhomo di rerivê . Ka moragô ga mo mosadi a latetsê monna wa gwe, ke moka moreri o ilê a thoka. Ka go tšhaba gore ba ka rêra dikhomo, ke moka baredi ba mohu ba ta ba di gapa. ka gobane ba be ba ta ba ba bolabola gore di ta ja ke mang. moredi wa lekhôtwane o ilê a peya le tša gwe bogadi.

6252 Dikhomo tša go šala di eme ka lešaka. Dikhomo tša go šala di eme ka lešaka, ke matšo a Motšatši . Motšatši

o ilê a re o wa di gapa gore a yo apeya natsô . Mokhadi
o ilê a gana. Mokhadi ke yêna mogolo wa bona. Bjale a re
mo o gana, dikhomo di swanetše go dira bjang. Ditaba di kwa
ke banna, nna ke mosadi ke bjale ka wena, re na le magadi
a rena. Banna ba ilê ba re, rena re a sitwa gore dikhomo
di swanetše go di ra bjang, ka gobane a di na mong yo di
mo lebanego . Motsatsi a re ke a digapa. Mokhadi a re,
dikhomo a di na yo di mo lebanego, ba dumêla . Gona di
swanetše go lewa ke malome wa rena. O ta re bêlêgela mosadi.
Ba ilê ba dumelana le lentêfu lela.

6253 Dikhomo di ilê tsa fiwa Mpolobotse. O ilê a fiwa
dikhomo ka moka ga tšona, lesome la dikhomo dinago le dikhomo
tše nnê . Ba re go yêna, thoto ya go fiya ke khaltsedi ya go
še . Wena o ka ija ka mokhwa o o khônago . Rena re nyaka
mosadi mo go wena. Le yêna a ka a gana. O ilê a-mogêla
dikhomo. O ilê a jêla molato teng.

2999

6254 Mpolobotse a bêlêga ngwana wa mosetsana.
Ngwana yo we ba mo rêla leina la Matsiê . O ilê a re go
bôna gore ngwana o gôna, a ya a ba bega gore mosadi wa
lena o gôna . Ba ilê ba leboga kudu. Mosadi ke mokhura,
ke moka o gudilê. Ka moragô ga mo a gudilê, ke moka ba ya ba
mo tšeya. Go nyala mo gongwe a go gôna , monyalo ke o no
la a go fiwa. O ilê go ritha bogadi a fo dula le motho rêla .
O ilêa bekelwa lapeng la Mokhadi. A bêtêgangwana wa
mothankana o dutši mo we. Leina la ngwana ba mo rêla Nthuse .

6255 Nthuse a ba moja-lefa. Ka moragô ga mo a
gudilê , ba mo thalošetša ditaba ka moka. O ilê a thôma
ka go rêra dikhomo tša yo la a go apeya na tšo bogadi. Ba
ilê ba nyala. Ka moragô a lata tša ba la ba go thala. Le
bona ba ilê ba lefa. Lefa ka moka la khobakana. Ka nnete
ngwana wa mothankana ke pheko. Mo la gwa the bêtê yêna
dikhomo ka moka ga tšona nkabe di lobilê .

3000

6256 Baredi ba-Ngwana Mpholwane ba khobakana. Ka
moragô ga mo a khobakantše dikhomo, ke moka a bitša baredi
ba mohu gammôgô le ba leloko la bo Maphikulugê .

WGM

Ka moka ga bona ba ilê ba ba gôna . Bjale a ba bega lefa le la la goba le ilê ka lewa, gore o tso le tseye. Ba ilê ba leboga kudu. Lepono a re, ke nnete , le nna e be ke kwa bothoko kudu. Bjale ka baka la botso-fadi ke tha tebe gore nka dira bjang. Mogolo golo yo mongwe o ilê a siya theema the . Dinonyana go thalefa mafoto, tse dikholo ke boakara thogô . Lefa ka moka ke la go ngwanaka. Ke moka a fetša polabolo ya gwe. Mokhadi a re, lehono o mmago rena, o bilê o papago rena. Ka baka le we o swanetše go tsoša khoro ya bo makholo wa go. Ke moka le yêna a fetša polabolo ya gwe.

6257 Khoro ya bomakholo wa gwe. Bo makholo wa motho ba go bedi. Batswadi ba go tswala mmago Nthuše , Nthušege a ba bôna o re ke bo makholo . Batswadi ba Mokhadi, ge Nthuše a e ra bona o re ke bo makholo. Ke thaloša ka baka la polabolo ya Mokhadi, mo a re a tsoše khoro ya makholo wa gwe. Makholo wa gwe o ra Maphikulugê . O ilê a e tsoša . O ilê a tseye basadi ba ba-raro. Gare ga bona, moja-lefa e bilê yêna Nthuše . O ilê a gona a ya a tseye Matsiê wa bobedi ga malome wa gwe. A ta a ba the tima-mollô .

3001

6258 Matsiê wa bo bedi a bêlêga Maphikulugê . Bjale ka ge go ngodilwê kae le kae, gore a di ilê go êta pele, mong wa lešaka o gôna . Ke gore le mo a ilê a tseye basadi ba bangwe pele, a ba na taba, mong mosadi wa monna ke wa malome wa gwe. Ka moragô ga lehu la Nthuše , Maphikulugê a šala a ba moja-lefa. Mafello a taba.

6259 Teng ga malokwa a go swane. Ke theema tha ba golo-golo. Theema the we the bolabola mabapi le dinoga tša dipupi tša basadi. Mosadi yo mongwe o ka no bôna thari ya gwe, go gola ya bathankana. Yo mongwe mosadi wa hwetsana go gola ya basetsana. Thari e we ba e bitšago thari e bote, ke ya bathalemani. Ke mosadi wa go bêlêga mothankana, ka poeletšo a bêlêga ngwanenyana. Ke moka thari ya fo thepela ka mokhwa o we. Thari ya bathankana fêla e ya thabiša fêla a e wiši p'elo. Ka gobane ba tilo lapiša mabapi le tšêô

WGM

3002

ya basadi. Thari ya banenyana fêla , yôna e toga e thaage.
 Motho o wa sitwa gore a 'ka dira bjang, ka gobane a se
 letsopa ba bopage ka diata. Mo la e be bana ba bupiwa ka
 diata, nkabe ba kabanya. Bjale ke modirô wa mmupi wa dilo
 ka moka. Ke kabêlô e we a filwego yôna .

6260 Dingaka di a leka go sokolla thari. Le bona
 ba rapêla badimu gore dithare tsa bona diatêgê . Go fa mosadi
 thari ya bathankana goba basetsana, a se ~~mmupixxxxxxixxxx~~
 godiya ga monna goba mosadi. Ke kabêlô ya mmupi wa dilo ka
 moka. O wa betse lapa le we . Bjale ka baka le we, dingaka
 le tsona di a leka ka dithare tsa bona gore noga ya pupi e
 fetolê thari. Le bone dithare tsa go alafa a ba tswala natso .
 Thaloganyo ya tsona ba rutilê ke yêna mmupi. Bjale ka
 mokhwa o we wa phetolo ya dithari, dingaka tse dingwe di
 a khôna.

3003

6261 Malekutu o ilê a no ba le thari ya banenyana.
 O ilê a ba le bolwetši bja lekone. Bolwetši bjo we, ngwana
 o fo bêlêga, a re kowa a setse a kitima ke moka a hwa. O
 hwa bjale ka pudi ya thethongwana. Pudi ya thethogwana a e
 babji. O no kwa e lla ka sakeng . Mo o e ya ke moka o
 hwetsana e hwilê. O be a bêlêga bana ba basetsana . Bjale
 bana ba hwe ba tha phele. Ba tseyo dithuri ba beya . Papago
 bana a thoma ka go tsama a kwella . Bjale dingaka tsa mmotša
 gore mosadi o na le bolwetši bja lekone.

6262 Makôkôrôpô a lafisa mosadi wa gwe. Makôkôrôpô
 e be e le monna wa Malekutu . O ilê a ragêla lentšu la dithuri
 moragô . A nyakêla ngaka ya go khôna go alafa bolwetši bja
 lekone. Ke moka ya mo alafa. O ilê a bêlêga ngwana wa
 mosetsana. Leina la ngwana ba mo rêla Mabu. Ba re ke Mabu
 ka baka la gore a ba tebe le gore o ta phela. Ngwana yo we
 o ilê a phela. Ka moragô a bêlêga yo mongwe wa mosetsana.
 Ba mo rêla leina la mangwedi. Bana ba go hwa ka bolwetši
 bja lekone ba ilê ba ba ba thasano. Bjale monna a bôna ga
 bote gore mosadi wa gwe o ta fêla teng le ngwana wa mothankana
 a the gôna..

WGM

3004

6263 Monna a nyakêla ngaka ya go khôna gosokolla thari. Ngaka ya gona e ilê ya ba Matsikinyane. Ba re ke Matsikinyane wa mokhoko, ngaka the alafa baopa, batswetsi o ta ka go thusa. Mokhoko ke gore o hwetsana ba mokhokilê, ke moka a fitha a khokolla. O ilê a bega badimu ba gabô. A re go fitha moteng wa Makôkôrôpô, a mmotša gore batswadi ba mosadi gammôgô le khadi ya mote o, ba swanetše go phasa, ba bega badimu ba bona dithare tše. Ka moragô ga mo ba phasitse, wena le mosadi wa go le thômê go apeya thegôkhô the le e nwa. Molaô wa the thare the wena monna mo o na le monkana wa go o mo lethetše le wena mosadi. Le lebele modirô wa the thare pele.

; 6264 Malekutu a ima. Ka moragô ga mo ngaka e bolabotše, ba ilê ba phasa. Bjale ba thôma go sumiša the thare. Bagwêre ba bona ba ba ragêla moragô. Monna a phela le mosadi wa gwe fêla. Mosadi le yêna a ba bjale. Go dira ka mokhwa o we ba phetha molaô wa ngaka. Ka gobane ngaka e ka re e sitwa go epa dithare ya re e sitintšhitše ke rena. Ka moragô ga khwedi ya bobè ke moka a ina. Ba ya ba bega ngaka.

3005

6265 Ngaka ya ya e tswere ditaola tsayôna. Ke moka a fitha a ba fa the gôkhô the thengwe. Pele ga gore a ba fe, o ilê a tšholla ditaola tša gwe, a nyaka go bôna gore ke nnete mosadi o rwele. Le gore morwalo o we a o rwelego ke wa mohuta mang. Bjale ditaola tša gwe tša mmotša gore o rwele. Morwalo o we a o rwelego ke wa letšogô la thenna. O ilê a ba botša bjale gore mosadi o ta boya le thari ya thenna. Ge a ka boya le ya thesadi le te le mpotše, le ta bôna ke rwala ditaola tša-ka ko di lathêla ka nokeng ya morola. Ke moka a laêla, a toga. Bona ka di'pelo tša bona, bare re ta re ke dipitsi, re ta bôna ka mabala.

6266 Malekutu a bêlêgagwana wa mothankana. Matsatsi a mosadi a fitha a gore a tênê ka ngwakong. Lesoko la mosadi le ilê la tsaya matsatsi a manê. Monna a ba a kitimêla ngakeng.

WGM

A ya ka ya mo fa pheko. E ilê ya mmotša gore goma o ta hwetsana ngwana a welê . Monna a goma. Ge a fitha a dula fathe, ba mmege gore ngwana o gôna . Keng goriale ke monna. Ba re ke wena. Monna o ilê a thaba kudu. O ilê a ba a khana le khoro ya gwe. A thabêla motswetši pudi. A re mosadi wa ka o gumilê kholê . Pudi e ke morogô wa gwe.

3006 6267 Baduledi ba rêla ngwana leina la Mogwêra . Mogwêra ke gore kôma , ka gobane kôma mo e tšwago a e tebe ke motho. Papago ngwana a re ke unnete ke Mogwêra , ke Motšwa -Kholê . Ngwana a ba le maina a mabedi. Mogwêra goba Motšwa 'Kholê . Ke moka ba ya ba botša ngaka gore ngwana o gôna , ke wena. Ngaka ya re ke le butšitše . Thephoko tha bina malapa the a fiwa, goriale ke ngaka. Monna o ilê a tiya khomo a fa ngaka. Ke moka molato wa ngaka wa tšwa ka khoro.

6268 Makôkôrôpô a hwa morwa wa gwe e thale yo monyana. Ka moragô ga mo ngwana a thôma go abula, Ke moka papagwe a hwa. Pele ga lehu la gwe o ilê , a botša mosadi wa gwe, gore thoto yaka ka moka ga yôna , e êmêlê ngwana yo we waka. Wa theke wa šala wa e thinya le banna ba go. Nna ke a the pôna gore e fula e ukanetše leopê . Ka moragô ga dipolabolo tše we tša gwe ke moka a khaogana le tša lefathe. Le ge a hwilê lentšu lona o bolabotše .

3007 6269 Mogwêra a šala a ba moja-lefa. Ba ilê ba lla thello tha mohu. Ka moragô ga thello, mmago ngwana a ba molebendi wa lefa ka baka la gore ngwana wa gwe e be e thale bošego . Lefa ka moka a la ka la thinyiwa, le ilê la letêla ngwana. Ka moragô ga mo ngwana a gudilê ke moka ba khobakana. Bjale mmagô ngwana a re, ngwana o gudilê , ka goriale mo we ke nyaka go mo gafêla lefa ka moka. Lefa la gošiya ke papagwe ka moka ga lona ke le 13 ya dikhomo. La dikhaitšedi tša gwe 28 ya dikhomo. Ba ilê ba dumelana le dipolabolo tša mmagwe. Ba re mo a thinya o ta no ba a thinya ka noši . Ke moka

la Makôkôrôpô .

Temana ya 7: Khoba ya thoto ya monna wa mosadi.

6270 Thoto ya monna wa mosadi a e na dithôpa . A e bjale ka thoto ya monna wa basadi. Mafa a na le dithôpa tše pedi. Ke lefa la baredi le lamong monna. Bjale monna wa mosadi, mafa a we a khetholog ne bjale ka a monna wa basadi. Khethologano ya lefa la monna wa mosadi le bônagala bareding, mabapi le barwa ba gwe. Morwa yo mongwe le yo mongwe o swanetše go tšeya mosadi ka dikhomo tša khaitšedi ya gwe . Di ilê ka go ba lebana ka dikhaitšedi . Mong lefa la monna le dutšî .

6271 Lefa la go tiya thôgô ya monna . Monna a ka tšeya lefa la gwe a tšeiša barwa ba gwe basadi, ge barwa ba gwe ba thoka dikhaitšedi . Ge dikhaitšedi tša bona di tha ba lekana, ke gore ba bangwe ba tšeya basadi ka dikhomo tša dikhaitšedi tša bona, bjale ba bangwe ba thafla . Papago bona o swanetše go ba tšeiša basadi ka mong lefa la gwe. Ge ba ilê ba ênfla ka go tšeya basadi, la šala . Mašaledi a we a šala a leta maforo.

6272 Monna mo la a tšeišago morwa mosadi ke moka a tha na taba naš . Bjale ke monna ka gobane mosadi o mo tšeisitše . Lefa ka moka la go šala mo a mo tšeiša mosadi, ke la papagwe. Morwa wa gwe a ka šala a le ija ge papagwe a hwilê . Mo bjale ka mafa a baredi , mo la a ba tšeišago basadi ke moka go fedilê . Bjale mo a ka hwa a šiya mafa, ke gore lefa la baredi le la maata a gwe. Ka moka ga ôna ke a moja-lefa. A gona khethologano, ka moka ga ôna ke a moja-lefa.

6273 Thepedi o be a na le mosadi ka o thî . Leina la mosadi ba re ke Pholena. Monna o tšeya mosadi a dirêla gore a tš a godišê khoro ya gwe. Papago Thepedi o ilê a mo šiefla lefa le lentšî . Lefa le we e be e le matšo a dikhaitšedi tša gwe. O be a na le dikhaitšedi tše tharo. Bjale tša moredi wa pele a tšeiša Thepedi mosadi. Matšo a baredi ba ba bedi a êma ka lešaka . Le lefa la maata a

WGM

papagwe le lona la éma ka lešaka . Papagwe a re go hwa ke moka morwa a šala e le moja-lefa.

3009

6274 Ke lekhopô o tšwa na lo tswalong. Go riale ke Thepedi. Mosadi wa gwe o ilê a bêlêga ngwana ka o thii wa mothankana. O ilê a rediwa leina la Manyala. Manyala e be e le papagô Thepedi. Ka goriale mo we ke gore leina la mohu le tsugilê . Thepedi le Pholena ba no bêlêga ngwana ka o thii, ke moka mosadi nôga ya éma . Monna o ilê a kwa bothoko kudu. Ka baka le we a leka ka maata go alafiša mosadi , ke gore go mo fa dithare tša go 'mo-fediša. Dithare ka moka di ilê tša kuba ka baka la gore noga e ngadilê . Ke mo monna a gore khôlwa ka the we o filwego, ka gobane ge e le lekhopo ke tšwa na lo tswalong. Bo mma le papa ba ilê ba ba kaone le ge ngwana wa mothankana go ilê gwa ba nna fêla , ba ilê ba bêlêga le banenyana.

6275 Thepedi a hwa a šiya morwa . Dikhomo tša matšo a dikhaitšedi tša gwe , tša šala di eme ka lapa. Monna o ilê a hwa a beetšitše ngwana Madikê . Leina la mothepe ba re ke Marebutse . Bonyanyane o be a šetše a išitše . A gopotše gore mothomong a ka ta a godiša khoro ya gwe. Bjale a bitsiwa pele ga gore modirô o we o dirêgê . Ditaelo ka moka a laêla morwa wa gwe Manyala.

3010

6276 Mafa kamoka a ba matsogong ga Manyala. Ka moragô ga lehu la papagwe, ba lla thello the fêla. Bjale ka moragô ga mo thello the fedilê, ba khobakana lapeng la mohu. Bare Marebutse, o be a thešu a peela mohu , ka baka le we a badiwi. Ke gore mohu o hwilê a na le mosadi. Thoto ka moka ya dikhaitšedi tša mohu e lebane yêna morwa wa gwe gammôgô le ya maata a mohu. Le mosadi yo la a go šiya a mmeletšitše e thale khwara ya morwa wa gwe. Ba mmotša gore dilo ka moka digôdimu ga go. Mabapi le mosadi mo o monyaka thepela o tšeya . Fêla mo o tha mo nyake wa theke wa rêra thoto ya go šiya ke mohu papago.

6377 Papagô Manyala o hwilê a be a tšeišitše morwae mosadi. Leina la mosadi ba re ke Mphau. Bjale morwa wa gwe , a bôna ga bote gore ge a ka le thetša mosadi ke moka thoto ya gwe e taya ka lewa. Le gona Mphau o fo bêlêga banenyana fêla . Ke moka a thopa thoto a ya a tšeya Marebutse. Monna a re ke thoto ya thoto ya go šiya papa. Ka moka ga yôna ke thoto ya ka. Marebutse a e tšibula ka ngwana wa mothankana. Ba morêla leina la Thepedi. Ke moka ditaba tša boja-lefa la Manyala tša fêla di ta mo we. Ke thoto ya monna wa mosadi a e na dikarogano bjale ka ya monna wa basadi.

3011

6278 Mafello a ditaba tša Tema ya 30.6279 Lethetho la ditemana :-

30: Thoto ya monna wa mosadi ka thii .

- Temana ya 1: Oe a na le ngwana goba a the nae — 2900.
 Temana ya 2: Boja-lefa bothepela ka maitšibulo — 2926.
 Temana ya 3: Ngwana wa dikhomo o ba moja-lefa goba a the bš yêna — 2929.
 S.1: Thete ke mong madi a mong mogatša mosadi — 2931.
 S.2: Go bikiwa ga mosadi monna a the gôna — 2948.
 S.3: Ngwana wa the-roto. (Mafene.) — 2956.
 Temana ya 4: Ngwana yo a bitšiwago phasela — 2964.
 Temana ya 5: Moja-lefa a hwa a šiya bomoja-lefa — 2976.
 Temana ya 6: Oe mohu a ka šiya bana ba banenyana — 2986.
 Temana ya 7; Khoboya thoto ya monna wa mosadi — 3007.

END 908.